

BUKU PANDUAN FOREST CONSERVATION CERTIFICATION (FCC)

Jun 2026

Sebagai panduan sahaja - sila rujuk FCC Protocol bagi keperluan terpakai

ISI KANDUNGAN

01 **Orientasi**

02 Asas Keperluan FCC

03 Kaedah FCC

04 Peraturan FCC bagi Memastikan Integriti, Kredibiliti dan Kesaksamaan

05 Aliran Kewangan dan Ketelusan

06 Verifikasi dan Pensijilan

07 Soalan Lazim (FAQ)

08 Lampiran

SELAMAT DATANG KE BUKU PANDUAN FCC

Kepentingan buku panduan

Buku panduan ini membantu anda mereka bentuk dan melaksanakan project FCC yang boleh dipercayai, patuh dan sejajar dengan safeguards antarabangsa. Ia memudahkan kerangka FCC untuk dijadikan panduan yang praktikal, tersusun yang boleh digunakan sepanjang kitar hayat projek.

Kaedah menggunakan buku panduan

Gunakan buku panduan ini sebagai panduan kerja bermula dari penyediaan konsep projek sehingga ke hasil yang ditentusahkan. Anda boleh menggunakannya untuk:

- Menilai kelayakan dan penajajaran projek
- Merancang dan menstruktur reka bentuk projek
- Mengadakan sesi libat urus dengan pemegang taruh yang berkesan
- Memantau kemajuan dan memastikan pematuhan
- Bersedia untuk verifikasi dan pensijilan

Kumpulan sasaran

- Pembangun dan pelaksana projek
- Agensi kerajaan dan agensi pengawalselia
- Orang Asal dan Masyarakat Tempatan
- Pakar teknikal dan juruaudit
- Pelabur, penyumbang dan pembeli

Perkara yang akan anda perolehi

- Memahami konsep FCC dengan jelas dan praktikal
- Mengemudi setiap peringkat kitar hayat projek dengan yakin
- Menggunakan *safeguards*, verifikasi, dan keperluan pelaporan dengan betul
- Mengelakkan risiko lazim dan kesukaran proses pelaksanaan
- Menghasilkan hasil projek yang boleh dipercayai, telus, dan sedia untuk menerima dana

Cara penggunaan

Ikut seksyen mengikut turutan untuk perjalanan projek yang lengkap, atau terus ke seksyen yang berkaitan dengan peringkat projek

Penafian

Playbook ini disediakan sebagai dokumen panduan praktikal bagi menyokong reka bentuk, pelaksanaan, dan pemahaman projek Forest Conservation Certificate (FCC). Ia merumuskan konsep utama, proses, dan contoh bagi memudahkan aplikasi. Sekiranya terdapat sebarang ketidakselarasan, kekurangan, atau perbezaan tafsiran, Forest Conservation Certificate (FCC) Protocol yang dikeluarkan oleh Malaysia Forest Fund (MFF) hendaklah diguna pakai. Semua permohonan projek, pelaksanaan, pengesahan, dan keputusan pensijilan adalah tertakluk kepada keperluan, kriteria, dan prosedur yang ditetapkan dalam FCC Protocol serta Terms of Reference yang berkaitan.

Pengguna dinasihatkan untuk merujuk kepada *FCC Protocol* sebagai rujukan dan keperluan utama penyertaan FCC.

ISI KANDUNGAN

01

Orientasi

02

Asas Keperluan FCC

03

Kaedah FCC

04

Peraturan FCC bagi Memastikan Integriti, Kredibiliti dan Kesaksamaan

05

Aliran Kewangan dan Ketelusan

06

Verifikasi dan Pensijilan

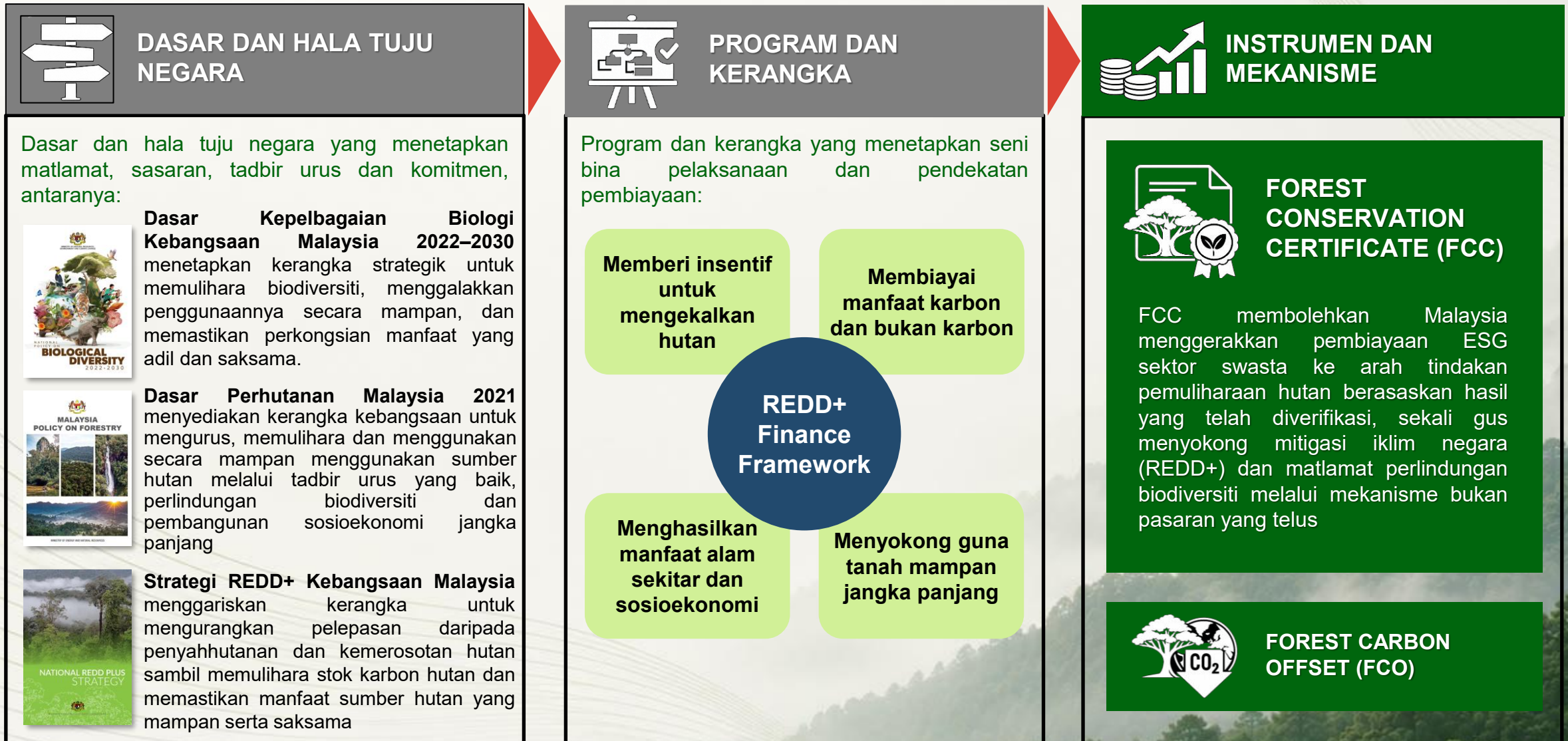
07

Soalan Lazim (FAQ)

08

Lampiran

FCC DALAM KERANGKA KEBANGSAAN

Sebagai panduan sahaja - sila rujuk FCC Protocol bagi keperluan terpakai

Sumber: [REDD Plus Finance Framework - Malaysia Forest Fund](#)

PERBANDINGAN INSTRUMEN MFF – PENEKANAN UTAMA BUKU PANDUAN PADA FCC

		Fokus utama dokumen ini	
		 FOREST CONSERVATION CERTIFICATE (FCC)	 FOREST CARBON OFFSET (FCO)
	TENTUAN PASARAN	Pembiayaan berasaskan hasil bukan pasaran (tiada fungsi pengimbangan/offset)	Instrumen berasaskan pasaran (menyertai pasaran karbon)
	OBJEKTIF	Menggerakkan pembiayaan bagi pemuliharaan hutan dan perlindungan biodiversiti melalui projek berasaskan hasil yang diverifikasi (fokus pada pasaran bukan karbon)	Menjana kredit karbon diukur dalam tan karbon dioksida setara (tCO ₂ e) daripada projek mitigasi berasaskan hutan untuk menyokong pengurangan pelepasan dan <i>offsetting</i>
	TUJUAN KEGUNAAN	Berupaya menyokong pendedahan ESG/alam semula jadi tertakluk kepada peraturan pelaporan korporat <ul style="list-style-type: none"> Sokongan sukarela kepada projek pemuliharaan Intervensi berasaskan tapak berskala kecil 	Offsetting dan perdagangan karbon <ul style="list-style-type: none"> Pasaran karbon pematuhan atau sukarela Projek karbon hutan berskala lebih besar
	HASIL	<ul style="list-style-type: none"> Hektar dipulihara / aktiviti dilaksanakan yang telah diverifikasi Manfaat bersama biodiversiti dan perkhidmatan ekosistem Tiada penjana kredit karbon yang boleh didagangkan 	<ul style="list-style-type: none"> Kredit karbon yang boleh didagangkan (tCO₂e) Pengurangan / penyingkiran pelepasan yang boleh diukur Keuntungan melalui pasaran karbon

MANFAAT FCC (SEBAGAI PELAKSANA PROJEK)

FCC membolehkan aktiviti pemuliharaan yang telah diverifikasi, boleh dibiayai dijadikan sebagai hasil yang boleh dilaporkan untuk ESG, sekali gus membantu pelaksana projek mendapatkan pembiayaan baharu bagi nilai hutan bukan karbon

Kurang sukar berbanding projek karbon

Beroperasi di bawah kerangka yang praktikal dan dipermudah, tanpa kos transaksi tinggi serta beban metodologi pasaran karbon

Menyediakan impak yang diverifikasi secara bebas

Semua hasil diverifikasi oleh pihak ketiga dan dilaporkan melalui registri secara telus, sekaligus mengukuhkan kredibiliti dengan pelabur, pengawal selia dan pemegang taruh

Deliver audit-ready ESG impact

Menukar aktiviti pemuliharaan kepada hasil yang diverifikasi dan boleh diukur (cth: hektar dipulihara, indikator biodiversiti), sesuai untuk pendedahan ESG

Menjana sumber kewangan bagi aktiviti pemuliharaan melangkaui pasaran karbon

Akses pembiayaan berstruktur bagi aktiviti yang tidak menjana kredit karbon, termasuk perlindungan biodiversiti, restorasi dan SFM

Mengurangkan risiko pembiayaan melalui mekanisme berstruktur

Manfaat daripada platform pembiayaan pemuliharaan hutang yang diselaraskan oleh MFF yang menghubungkan projek dengan penyumbang dana, kaedah pembiayaan yang lebih stabil berbanding kaedah pembiayaan *ad hoc*

Meningkatkan keterlihatan dan kredibiliti di peringkat antarabangsa

Projek berada dalam sistem yang diiktiraf di peringkat antarabangsa sejajar dengan REDD+ serta kerangka kerajaan, mengurangkan risiko *greenwashing* dan mengukuhkan legitimasi

Menempatkan diri dalam pasaran masa hadapan dan peluang dasar

Penyertaan membantu membangunkan rekod verifikasi, data dan keupayaan MRV yang kukuh serta kesiapsiagaan untuk pasaran karbon atau biodiversiti pada masa hadapan

Menangkap nilai biodiversiti and nilai ekosistem yang jelas

FCC mengiktiraf perkhidmatan ekosistem dan manfaat bersama biodiversiti, membolehkan pelaksana projek menunjukkan sumbangan *nature-positive* melangkaui karbon

PROGRAM DAN AKTIVITI YANG LAYAK

Perlindungan atau Pemuliharaan Hutan Sedia Ada

Peningkatan Kawasan Hutan Simpanan Kekal / Estet Hutan Kekal / Kawasan Perlindungan

Pemulihan Integriti Ekosistem Hutan Terosot

Menyatukan dan Menyambung Semula Hutan yang Terpisah

Penglibatan dan Penyertaan Masyarakat

Menggalakkan Pengurusan Hutan secara Berkekalan (SFM)

Nota: Aktiviti tambahan boleh dicadangkan tertakluk kepada kelulusan Jawatankuasa Penasihat Rangka Kerja Pembiayaan REDD Plus (RFFAC).

Gambar yang dipaparkan adalah untuk tujuan ilustrasi dan rujukan sahaja
Sebagai panduan sahaja - sila rujuk FCC Protocol bagi keperluan terpakai

PROGRAM 1: PERLINDUNGAN DAN PEMULIHARAAN HUTAN SEDIA ADA

Jenis-jenis aktiviti yang boleh dijalankan

Penguatkuasaan bagi Mencegah Pemburuan dan Aktiviti Haram

- Rondaan
- Pemantauan
- Operasi Bersepadu Khazanah (OBK)

Contoh: BP3, VETOA, SMART

Penanaman Pokok, Silvikultur dan Pengayaan Hutan

- Penanaman pokok
- Penanaman pengayaan
- Intervensi silvikultur

Contoh: Pemulihan dan Pemuliharaan Hutan Paya Bakau

Rancangan Pengurusan Hutan (RPH)

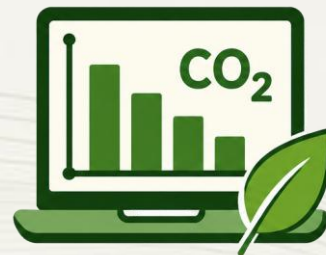
- Pembangunan
- Pelaksanaan
- Kajian semula

Contoh: *Mossy Forest* Cameron Highlands, Pahang

Penilaian Stok dan Penyerapan Karbon

- Penilaian paras rujukan *baseline*
- Pengukuran lapangan
- Unjuran stok karbon

Penilaian Perkhidmatan Ekosistem dan Biodiversiti

- Inventori biodiversiti
- Kajian spesies
- Penilaian ekosistem

Contoh projek

Perlindungan Kawasan Hutan Simpan Kekal (HSK) melalui:

- Mengemaskini Rancangan Pengurusan Hutan
- Program rondaan bagi mencegah pembalakan haram
- Kajian dan pemantauan biodiversiti

Bukti yang diperlukan:

(Tertakluk kepada aktiviti yang dicadangkan)

- Rancangan Pengurusan Hutan dan laporan pelaksanaan
- Laporan kawasan tanah dan aktiviti
- Laporan paras rujukan karbon stok dan penyerapan
- Laporan inventori spesis / penilaian ekosistem
- Laporan kemajuan penguatkuasaan

Gambar yang dipaparkan adalah untuk tujuan ilustrasi dan rujukan sahaja
Sebagai panduan sahaja - sila rujuk FCC Protocol bagi keperluan terpakai

PROGRAM 2: PENINGKATAN KAWASAN HUTAN (PRF, PFE, TPA)

Jenis-jenis aktiviti yang boleh dijalankan

Pengelasan Kawasan Hutan Perlindungan Baharu

Rizab hidupan liar, hutan paya bakau, hutan gambut, dan ekosistem sensitif

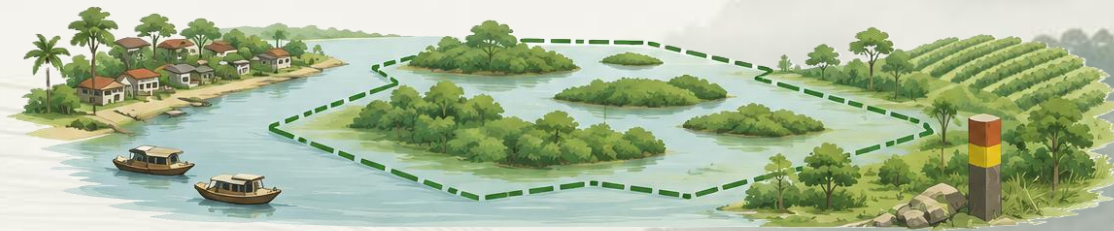
Mengemas ini maklumat kawasan hutan

Data spatial GIS, pengemaskinian kawasan hutan tahunan

Pengenalpastian dan pewartaan kawasan hutan baharu

Cadangan, pengukuran sempadan dan pewartaan PRF/TPA/PFE baharu

Contoh projek

Peluasan kawasan hutan simpan:

- Pengemaskinian pemetaan GIS
- Cadangan pewartaan Kawasan Perlindungan Sepenuhnya (TPA) baharu
- Pengelasan undang-undang kawasan hutan gambut

Bukti yang diperlukan:

(Tertakluk kepada aktiviti yang dicadangkan)

- Laporan tahunan kawasan berhutan
- Dokumen pewartaan rasmi
- Dokumen klasifikasi kawasan perlindungan

PROGRAM 3: PEMULIHAN EKOSISTEM HUTAN TEROSOT

Jenis-jenis aktiviti yang boleh dijalankan

Membangunkan indeks kemampuan ekosistem

Penilaian integriti, inventori biodiversiti, dan indeks ekologi

Meningkatkan kapasiti penguatkuasaan

Sokongan risikan dan pendakwaan bagi perlindungan hutan

Penilaian stok karbon bagi kawasan pemulihan

Paras rujukan *baseline* dan unjuran penyerapan karbon bagi hutan yang dipulihkan

Meningkatkan biodiversiti

Pemulihan habitat, spesies utama, serta pemuliharaan spesies terancam dan endemik

Aktiviti pemulihan hutan

Penanaman pokok, silvikultur, dan pengayaan di kawasan terosot

Contoh projek

Pemulihan hutan bakau terosot:

- Program penanaman pokok
- Pemantauan biodiversiti (Contoh: spesies burung dan ketam)
- Penilaian pemulihan stok karbon

Bukti yang diperlukan:

(Tertakluk kepada aktiviti yang dicadangkan)

- Laporan aktiviti pemulihan dan laporan pemantauan (contoh: kadar anak pokok hidup)
- Laporan inventori dan pemuliharaan biodiversiti
- Laporan paras awal dan unjuran karbon stok
- Indeks integriti/kesihatan ekosistem
- Laporan kemajuan penguatkuasaan

Gambar yang dipaparkan adalah untuk tujuan ilustrasi dan rujukan sahaja
Sebagai panduan sahaja - sila rujuk FCC Protocol bagi keperluan terpakai

PROGRAM 4: PENYATUAN DAN PENYAMBUNGAN SEMULA HUTAN TERPISAH

Jenis-jenis aktiviti yang boleh dijalankan

Pengenalpastian kawasan ketersambungan

Pemetaan kawasan berpotensi tinggi untuk pembangunan koridor

Rancangan pengurusan dan pembangunan koridor

Mereka bentuk koridor ekologi dan strategi ketersambungan

Peningkatan kualiti koridor ekologi

Pelaksanaan lapangan, pemantauan biodiversity dan pemulihan dalam koridor

Contoh projek

Mewujudkan koridor ekologi antara dua hutan simpan:

- Pemetaan kawasan tumpuan ketersambungan
- Mendapatkan hak tanah
- Membangunkan dan melaksanakan aktiviti pemulihan koridor

Bukti yang diperlukan:

(Tertakluk kepada aktiviti yang dicadangkan)

- Pengenalpastian kawasan berpotensi untuk disatukan
- Dokumen hak milik / pegangan tanah
- Pelan pengurusan koridor (telah diterbitkan dan dilaksanakan)
- Laporan berkala aktiviti yang dijalankan

PROGRAM 5: PENGLIBATAN DAN PENYERTAAN MASYARAKAT

Jenis-jenis aktiviti yang boleh dijalankan

Aktiviti peningkatan sumber pendapatan komuniti

Hasil hutan bukan kayu, eko-pelancongan, dan sokongan perusahaan berasaskan hutan

Aktiviti pemuliharaan bersama

Penyertaan komuniti dalam pemantauan hutan, pemulihan dan rondaan

Pembangunan kapasiti dan program jangkauan komuniti

Program latihan untuk komuniti setempat dan komuniti orang asal

Contoh projek

Pemulihan hutan berasaskan komuniti asal seperti:

- Latihan pemantauan hutan
- Rondaan oleh komuniti asal
- Mewujudkan pendapatan daripada hasil hutan bukan kayu

Bukti yang diperlukan:

(Tertakluk kepada aktiviti yang dicadangkan)

- Pelan dan laporan latihan
- Rekod penyertaan masyarakat (aktiviti gabungan bersama masyarakat setempat)
- Laporan aktiviti peningkatan sumber pendapatan
- Rekod FPIC/konsultasi
- Laporan pelaksanaan berkala

PROGRAM 6: AMALAN PENGURUSAN HUTAN LESTARI

Jenis-jenis aktiviti yang boleh dijalankan

Pelaksanaan amalan Pengurusan Hutan Lestari (SFM)

Melaksanakan operasi SFM dan aktiviti penambahbaikan

Sokongan untuk pensijilan hasil kayu

Aktiviti berkaitan pensijilan dan penjajaran di bawah Forest Stewardship Council (FSC)/Programme for the Endorsement of Forest Certification (PEFC) atau Malaysian Criteria and Indicators (MC&I) untuk Pengurusan Hutan Lestari (SFM)

Contoh projek

Menaik taraf konsesi hutan kepada pensijilan Pengurusan Hutan secara Lestari (SFM):

- Seajar dengan amalan MC & I SFM
- Sokongan pensijilan dan audit oleh FSC

Bukti yang diperlukan:

(Tertakluk kepada aktiviti yang dicadangkan)

- Pelan dan laporan latihan
- Rekod penyertaan masyarakat (aktiviti gabungan bersama masyarakat setempat)
- Laporan aktiviti peningkatan sumber pendapatan
- Laporan pelaksanaan berkala

Gambar yang dipaparkan adalah untuk tujuan ilustrasi dan rujukan sahaja
Sebagai panduan sahaja - sila rujuk FCC Protocol bagi keperluan terpakai

KAWASAN PELAKSANAAN BOLEH LAKSANA AKTIVITI FCC

FCC boleh dilaksanakan di semua jenis hutan utama di Malaysia, termasuk kawasan perlindungan, hutan pengeluaran, hutan dan tanah terosot, tanah Kerajaan negeri, dan hutan persendirian, dengan syarat aktiviti pemuliharaan hutan, biodiversity atau pengurusan hutan tersebut dapat diukur sejajar dengan rangka kerja REDD+

- 1 Hutan Simpanan Kekal (HSK) / Estet Hutan Kekal
- 2 Kawasan perlindungan sepenuhnya dan hutan perlindungan
- 3 Hutan Tanah Kerajaan negeri dan kawasan hutan belum diwartakan
- 4 Kawasan hutan terosot
- 5 Tanah persendirian dengan litupan hutan atau potensi pemuliharaan
- 6 Landskap dan kompleks hutan
- 7 Kawasan yang menyokong aktiviti REDD+

Kelayakan FCC ditentukan oleh aktiviti pemuliharaan dan pengurusan hutan, dan tidak bergantung pada klasifikasi dan status tanah, membolehkan pelaksanaan dijalankan di kawasan perlindungan, hutan pengeluaran, tanah terosot, dan landskap hutan persendirian

Gambar yang dipaparkan adalah untuk tujuan ilustrasi dan rujukan sahaja
Sebagai panduan sahaja - sila rujuk FCC Protocol bagi keperluan terpakai

ISI KANDUNGAN

01

Orientasi

02

Asas Keperluan FCC

03

Kaedah FCC

04

Peraturan FCC bagi Memastikan Integriti, Kredibiliti dan Kesaksamaan

05

Aliran Kewangan dan Ketelusan

06

Verifikasi dan Pensijilan

07

Soalan Lazim (FAQ)

08

Lampiran

PROSES UTAMA FCC

Teras utama FCC terdiri daripada 1) Peringkat Permohonan, 2) Kelayakan Pelaksana Projek, dan 3) Program yang Memenuhi Syarat. Pemahaman teras-teras ini penting bagi menambahbaik kecekapan proses bagi menjamin kejayaan pembiayaan dan pensijilan projek FCC

Peringkat permohonan FCC

Kategori pelaksana projek di bawah FCC

**Kerajaan Persekutuan /
Kementerian dan
Agensi Berkaitan**

**Kerajaan Negeri dan
Agensi Berkaitan,
GLC, GLC Negeri**

Pemilik Tanah

**Entiti Bukan Kerajaan
atau Swasta**

KATEGORI PELAKSANA PROJEK

Pelaksana projek FCC adalah luas, merangkumi agensi kerajaan persekutuan dan negeri, pemilik tanah persendirian serta entiti bukan kerajaan. Setiap kumpulan memainkan peranan khusus berdasarkan kuasa undang-undang dan hubungannya dengan tanah hutan.

Kategori

Penerangan terperinci

Kerajaan Persekutuan / Kementerian dan Agensi Berkaitan

- Badan kerajaan di peringkat kebangsaan dengan mandat berkaitan sumber asli, perhutanan, perubahan iklim, alam sekitar, dan penyelidikan.
- Contoh: FRIM, PERHILITAN, DOE, FELDA, dll.

Kerajaan Negeri dan Agensi, GLC dan GLC Negeri

- Pihak kerajaan negeri serta agensi-agensi di bawahnya. Ini juga termasuk GLC peringkat persekutuan dan negeri, juga agensi yang mengawal sebahagian besar tanah hutan di Malaysia.
- Contoh: Jabatan Perhutanan Negeri, Pejabat Tanah Negeri/Daerah, Perbadanan Taman Negeri, Agensi Pemuliharaan atau Pembangunan seperti Yayasan Sabah, Yayasan Sarawak.

Pemilik Tanah

- Syarikat swasta yang memiliki tanah ladang, tanah perhutanan tani, atau tanah kegunaan bercampur.
- Pemilik tanah individu dengan tanah pegangan bebas (*freehold*) atau pajakan (*leasehold*) yang sesuai untuk menjalankan aktiviti pemuliharaan.
- Pemegang konsesi usaha sama (contoh: pemegang konsesi balak dengan mandat perhutanan mampan).
- Estet korporat (firma perladangan dengan zon penimbal yang terdegradasi, zon riparian, atau blok kawasan yang diketepikan).
- Pengurus tanah awam dengan hak yang telah digazetkan (contoh: syarikat berkaitan kerajaan yang menguruskan estet atau tanah perindustrian).

Entiti Bukan Kerajaan atau Swasta

- Pertubuhan Bukan Kerajaan (NGO).
- Universiti / Institusi Penyelidikan.
- Pertubuhan Masyarakat Sipil.
- Kumpulan Orang Asli / Komuniti Tempatan.
- Perunding Perkhidmatan Swasta / Firma Teknikal (contoh: Perunding Teknikal / Pemaju Projek).

BAGAIMANA PERANAN DITETAPKAN DALAM PERJALANAN FCC (1/2)

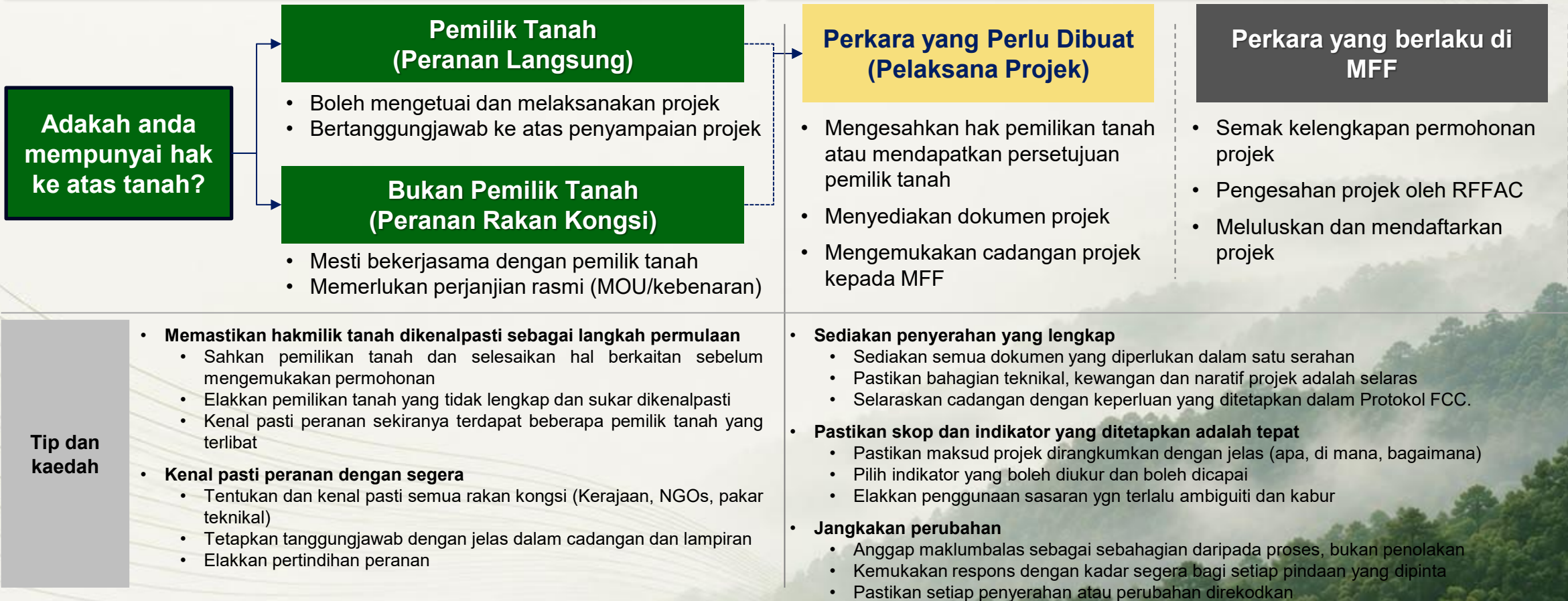
Langkah terperinci memperincikan 3 proses teras FCC yang dihuraikan sebelum ini

Langkah 1: Tentukan Hak Ke Atas Tanah

Pemilik tanah menentukan peranan dan tanggungjawab anda dalam proses FCC

Langkah 2: Permohonan dan Pendaftaran Projek

Hanya cadangan yang lengkap dan memenuhi keperluan dapat diteruskan ke peringkat pendaftaran

BAGAIMANA PERANAN DITETAPKAN DALAM PERJALANAN FCC (1/2)

Langkah terperinci memperincikan 3 proses teras FCC yang dihuraikan sebelum ini

Langkah 3: Laksana dan Terima Bayaran

Pembiayaan hanya disalurkan selepas kemajuan projek disahkan

Langkah 4: Pengesahan dan Pensijilan Hasil

Hanya hasil yang disahkan boleh diperakui dan direkodkan dalam MFF FCC Registri

Perkara yang Perlu Dibuat (Pelaksana Projek)

- Melaksanakan aktiviti pemuliharaan
- Memantau kemajuan dan indikator
- Mengemukakan laporan kemajuan dan permintaan dana secara berkala (pelaporan kemajuan diperlukan setiap tahun untuk penyaluran dana)

Perkara yang berlaku di MFF

- Pemadanan projek dengan pembiayaan
- Penyaluran disemak berdasarkan pencapaian-pencapaian penting (*milestones*)
- Dana disalurkan secara berperingkat

Perkara yang Perlu Dibuat (Pelaksana Projek)

- Melantik Badan Pengesahan (Verification Body, VB)
- Menyediakan bukti aktiviti dan hasil kerja
- Menangani ketidakpatuhan (*non-conformities*)
- Menjalankan pengesahan setiap tahun oleh VB yang diluluskan

Perkara yang berlaku di MFF

- Menjalankan pengesahan bebas
- Pematuhan dan penilaian terhadap indikator
- Pengeluaran sijil atau tindakan pembetulan diperlukan daripada Pelaksana Projek

Tip dan kaedah

- **Selaraskan pelaksanaan dengan garis masa projek**
 - Menjalankan aktiviti seperti yang dipersetujui dalam Perjanjian Pemuliharaan / *Conservation Agreement* (CA)
 - Elakkan fakta menyimpang tanpa kelulusan
 - Pecahkan aktiviti kepada tugasan yang jelas dan boleh dijejaki
- **Menyediakan dokumen lebih awal**
 - Selaraskan pelaporan dengan keperluan Protokol FCC
 - Pastikan laporan kemajuan jelas dilaksanakan mengikut indikator dan garis masa
 - Kemukakan permohonan dana secara lengkap
- **Selaraskan perancangan dalaman**
 - Menetapkan garis masa operasi, kewangan, dan pelaporan
 - Memastikan konsistensi antara pelaporan teknikal dan kewangan

- **Libatkan pengesah lebih awal**
 - Melantik Badan Pengesahan yang diluluskan FCC seawal mungkin dalam projek
 - Selaraskan jangkaan terhadap keperluan bukti
 - Elakkan penangguhan saat akhir
- **Kekalkan dokumentasi sedia audit**
 - Menyimpan bukti secara tersusun mengikut kategori (mengikut indikator)
 - Memastikan kebolehsusuran antara aktiviti, output, dan kos
 - Elakkan rekod yang tidak lengkap atau tidak konsisten
- **Fokus kepada kredibiliti, bukan sekadar pematuhan**
 - Memastikan hasil tidak hanya dilaporkan, tetapi boleh dipertahankan
 - Mengelakkan aktiviti yang terlalu bercita-cita tinggi
 - Mengutamakan ketepatan berbanding keterlaluan dalam tuntutan

ISI KANDUNGAN

01

Orientasi

02

Asas Keperluan FCC

03

Kaedah FCC

04

Peraturan FCC bagi Memastikan Integriti, Kredibiliti dan Kesaksamaan

05

Aliran Kewangan dan Ketelusan

06

Verifikasi dan Pensijilan

07

Soalan Lazim (FAQ)

08

Lampiran

BAGAIMANA FCC MEMASTIKAN INTEGRITI, KREDIBILITI DAN KEADILAN

FCC memastikan kredibiliti projek melalui penjajaran dengan safeguards antarabangsa yang diiktiraf, pelaksanaan yang telus dan bertanggungjawab, penyertaan bermakna oleh pemegang taruh, serta mekanisme yang jelas untuk perkongsian manfaat dan pengendalian aduan secara adil

Langkah perlindungan (*Safeguards*) FCC direka untuk:

MELINDUNGI KREDIBILITI PROJEK

MEMASTIKAN AKSES KEPADA PEMBIAYAAN DAN PENJAJARAN ESG

MENGURANGKAN RISIKO UNDANG-UNDANG DAN REPUTASI

MEMASTIKAN HASIL YANG ADIL UNTUK PEMEGANG TARUH

PENJAJARAN DENGAN LANGKAH PERLINDUNGAN ANTARABANGSA

Cancún *Safeguards* ialah prinsip safeguards REDD+ yang diiktiraf di peringkat antarabangsa dan diterima pakai di bawah UNFCCC

FCC menerima pakai dan mengoperasikan Cancún *Safeguards* UNFCCC sebagai teras kepada integriti. *Safeguards* ini menetapkan keperluan minimum yang perlu dipenuhi oleh semua projek FCC:

1 Penjajaran Undang-undang dan Dasar

Tindakan REDD+/hutan mesti sejajar dengan dasar, undang-undang, strategi hutan negara dan komitmen antarabangsa yang berkaitan

2 Tadbir Urus yang Telus

Tadbir urus mesti jelas, bertanggungjawab, telus dan konsisten dengan kuasa negara serta kerangka perundangan

3 Menghormati Hak Komuniti dan Orang Asal

Projek mesti menghormati hak komuniti, pengetahuan adat, kebergantungan tempatan kepada hutan dan obligasi berkaitan termasuk Deklarasi Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu mengenai Hak Orang Asli (UNDRIP)

4 Penyertaan Bermakna

Pemegang taruh mesti dilibatkan secara bermakna, bukan sekadar dimaklumkan. Penyertaan perlu mempengaruhi reka bentuk dan pelaksanaan projek

5 Biodiversiti dan Integriti Ekosistem

Tindakan REDD+/hutan mesti melindungi hutan semula jadi dan biodiversiti, dan tidak boleh digunakan untuk mewajarkan penukaran hutan semula jadi

6 Ketahanan Projek Jangka Panjang

Projek mesti mengurus risiko kehilangan manfaat karbon hutan pada masa hadapan, contohnya akibat kebakaran, pembersihan haram, pengurusan lemah atau perubahan dasar

7 Pengelakan Impak Perpindahan Negatif

Projek mesti mengurangkan *leakage*, iaitu penyahhutan atau kemerosotan hutan tidak sepatutnya hanya berpindah ke kawasan lain

KETERJAMINAN HAK KOMUNITI MELALUI FPIC

FCC menerapkan *Free, Prior and Informed Consent* (FPIC) bagi memastikan Orang Asal dan Masyarakat Tempatan dilibatkan secara bermakna dalam keputusan projek

Langkah FPIC

Maklumkan			Bincang	Putuskan	Dokumentasikan	Sahkan semula
Kenal pasti pemegang hak	Fahami struktur membuat keputusan	Dedahkan maklumat lebih awal	Gunakan format yang mudah diakses	Masa untuk membuat keputusan dalaman	Rekod persetujuan atau kebimbangan	Ulang FPIC apabila projek berubah secara material

Panduan untuk Peserta Projek:

Pemetaan Orang Asal, Masyarakat Tempatan, pengguna adat, komuniti bergantung kepada hutan dan kumpulan lain yang terkesan.

Kenal pasti wakil komuniti dan institusi adat yang sah.

Terangkan tujuan projek, lokasi, aktiviti, manfaat dijangka, sekatan, risiko, garis masa, pembiayaan dan saluran aduan.

Gunakan bahasa tempatan, bahan visual, mesyuarat komuniti, bahan terjemahan dan komunikasi yang sesuai dengan budaya.

Komuniti perlu diberi masa mencukupi untuk berbincang tanpa tekanan.

Simpan minit bertandatangan, rekod kehadiran, rekod keputusan, bantahan, syarat dan tindakan susulan yang dipersetujui.

Jalankan semula sesi libat urus jika skop projek, pengaturan manfaat, peraturan akses atau risiko berubah.

MEMASTIKAN KETERJAMINAN HASIL YANG ADIL DAN KEBERTANGGUNGJAWAPAN

FCC memastikan keadilan dan kredibiliti dengan menghubungkan pelaksanaan projek kepada hasil yang boleh diukur dan pelaporan yang telus

Aktiviti pemuliharaan

- Melaksanakan aktiviti pemuliharaan yang diluluskan di bawah projek FCC
- Melibatkan Orang Asal dan Masyarakat Tempatan sejak awal
- Mempersetujui prinsip perkongsian manfaat pelaksanaan

Output yang diverifikasi

- Melapor dan memantau kemajuan projek berdasarkan indikator FCC yang dipilih
- Menyimpan rekod aktiviti dan penggunaan dana
- Mengesahkan output melalui pemantauan dan verifikasi

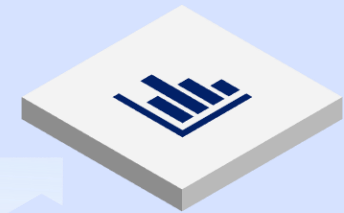
Manfaat komuniti / biodiversiti / sosioekonomi

- Meningkatkan sumber pendapatan dan kesejahteraan komuniti
- Melindungi biodiversiti, hidupan liar dan habitat
- Menyokong manfaat budaya, sosial dan ekonomi

Bukti dan pelaporan

- Menyimpan bukti aktiviti dan penerima manfaat
- Melaporkan kemajuan, penggunaan dana dan hasil yang dicapai
- Menyokong verifikasi dan pendedahan awam

SISTEM ADUAN, RUNGUTAN DAN PENYELESAIAN PERTIKAIAN

FCC memastikan keadilan dan akauntabiliti melalui mekanisme aduan yang bebas, berjangka masa dan telus serta boleh diakses oleh semua pemegang taruh

Siapakah yang boleh mengemukakan rungutan dan aduan?

- Pelaksana projek
- Orang asal & masyarakat tempatan
- Organisasi masyarakat sivil
- Penyumbang dan juruaudit
- Agensi kerajaan
- Mana-mana pemegang taruh yang terkesan

Proses utama

Mengemukakan aduan

Aduan dikemukakan melalui saluran rasmi

Proses saringan

Aduan disemak dan direkod oleh Sekretariat MFF

Proses semakan

Dikendalikan oleh Sekretariat MFF atau dimajukan kepada Jawatankuasa Aduan

Cadangan penyelesaian

Keputusan dibuat dalam tempoh masa yang ditetapkan

Penutupan aduan dan pendedahan hasil

Hasil direkod dan dimaklumkan kepada awam

ISI KANDUNGAN

01

Orientasi

02

Asas Keperluan FCC

03

Kaedah FCC

04

Peraturan FCC bagi Memastikan Integriti, Kredibiliti dan Kesaksamaan

05

Aliran Kewangan dan Ketelusan

06

Verifikasi dan Pensijilan

07

Soalan Lazim (FAQ)

08

Lampiran

ALIRAN PEMBIAYAAN FCC: BERSTRUKTUR, BOLEH DIKESAN DAN BERAKAUNTABILITI

Pembiayaan FCC disalurkan melalui akaun pusat yang selamat, dengan kawalan yang jelas, mudah dikesan, dan penyaluran berasaskan prestasi

Aliran berstruktur ini memastikan ketelusan, mengelakkan penyalahgunaan dana, dan menghubungkan pembiayaan secara langsung kepada hasil pemuliharaan yang disahkan

MENGAPA DANA DISALURKAN MELALUI AKAUN FCC

Akaun pusat FCC memastikan ketelusan penuh, kebolehauditan, dan kawalan terhadap semua aliran pembiayaan. Struktur ini memastikan semua dana FCC diurus secara telus, boleh diaudit, dan dikaitkan secara langsung dengan hasil aktiviti pemuliharaan yang disahkan

1

Kebolehejekan Penuh

Setiap sumbangan dijejak dari sumber hingga penggunaan

- Pembayaran terus ke dalam akaun khusus FCC
- Tiada pencampuran dengan dana lain
- Proses sedia diaudit merangkumi semua transaksi

2

Ketelusan dan Pendedahan

Aliran pembiayaan adalah telus dan boleh disahkan

- Transaksi direkodkan dalam *registry*
- Status projek, laporan dan pengesahan boleh diakses secara terbuka
- Membolehkan pengesahan bebas bagi setiap hasil kerja

3

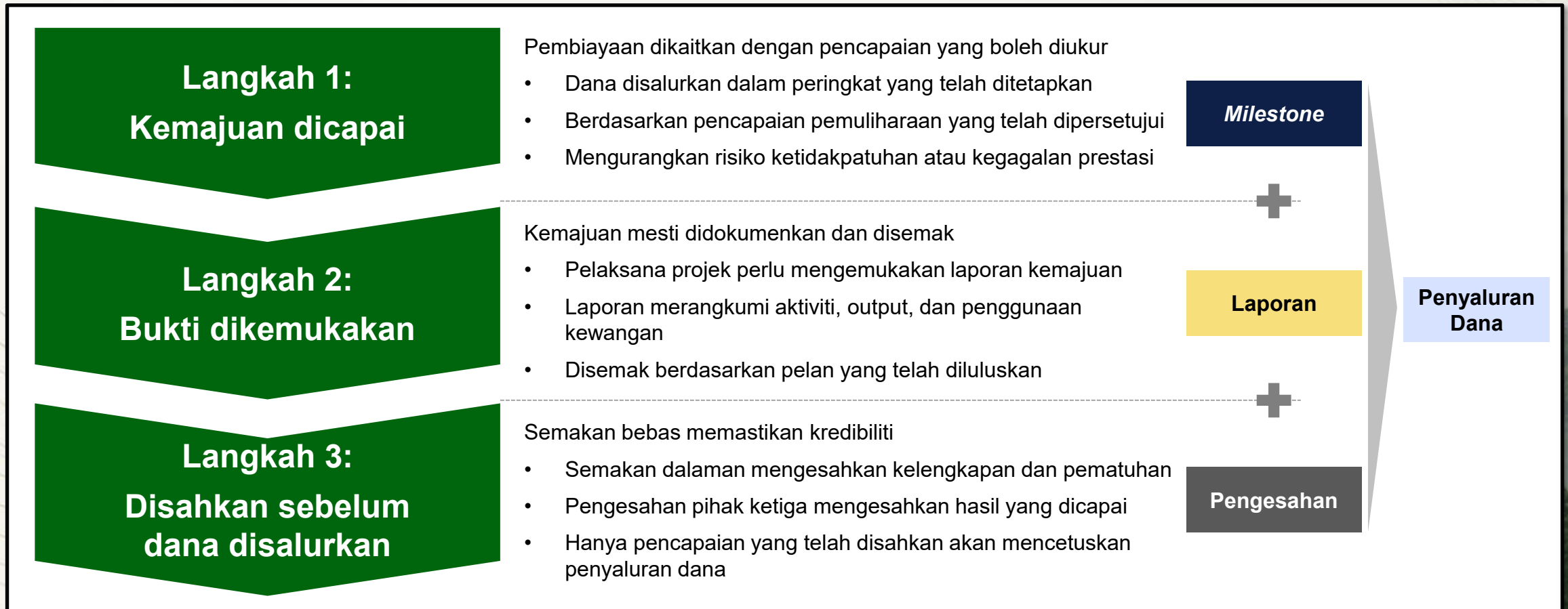
Kawalan dan Pematuhan

Tadbir urus yang kukuh memastikan penggunaan dana yang sewajarnya

- Entiti berpusat menyelia semua aliran dana
- Resit sah dan dokumentasi cukai dikeluarkan
- Penyaluran dana dikaitkan dengan kemajuan yang disahkan
- Kawalan pentadbiran (contoh: struktur yuran pengurusan)

PENYALURAN BERASASKAN KEMAJUAN: DANA DISALURKAN SELEPAS PENGESAHAN

FCC melaksanakan mekanisme penyaluran dana berstruktur di mana pembiayaan dikaitkan dengan kemajuan yang disahkan, disokong oleh dokumentasi, dan tertakluk kepada semakan bebas. Mekanisme ini memastikan pembiayaan dikaitkan secara langsung dengan hasil pemuliharaan sebenar yang telah disahkan

MEMAHAMI INSENTIF CUKAI FCC

Insentif cukai FCC menyediakan laluan yang jelas dan boleh diaudit bagi penyumbang untuk memperoleh manfaat cukai sambil menyokong hasil pemuliharaan yang telah disahkan

Manfaat yang jelas

Kelebihan cukai langsung dan boleh diukur

- Sehingga 10% potongan cukai daripada jumlah pendapatan untuk tahun semasa.
- Terpakai bagi sumbangan kepada projek FCC yang diluluskan
- Sumbangan minimum dikenakan

Sumbangan memberikan penjimatan cukai dan impak pemuliharaan yang disahkan

RM 100,000 Wang disumbangkan

RM 10,000 Potongan cukai (10%)

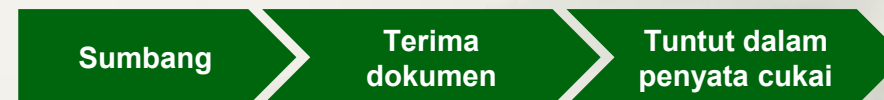

RM 90,000 Kos bersih efektif

Proses yang mudah

Aliran pembiayaan adalah telus dan boleh disahkan

- Sumbangan dibayar terus ke akaun FCC
- Resit dan sijil cukai dikeluarkan
- Tuntutan dibuat melalui pemfailan cukai standard

Terkawal dan disahkan

Memastikan kesahihan dan akauntabiliti

- Sumbangan dijejak melalui sistem FCC
- Transaksi direkodkan dalam *registry*
- Kemajuan dan hasil tertakluk kepada pengesahan
- Hanya tuntutan yang sah dan boleh diaudit layak menerima manfaat cukai

Senarai semakan pengesahan untuk kelayakan potongan cukai:

- ✓ Sumbangan dana direkodkan
- ✓ Dana boleh dijejak
- ✓ Projek disahkan
- ✓ Dokumen dikeluarkan

PERBELANJAAN PROJEK FCC: KELAYAKAN DAN PRINSIP UTAMA

Semua perbelanjaan projek mesti menyokong secara langsung aktiviti FCC yang diluluskan dan mematuhi kriteria kelayakan yang ditetapkan

Perbelanjaan Layak

Kos mesti berkaitan secara langsung dengan aktiviti projek FCC yang diluluskan

Kos Projek Langsung

- Kakitangan projek yang terlibat secara langsung dalam pelaksanaan
- Aktiviti lapangan (contoh: penanaman, rondaan, kerja tapak)
- Pemantauan dan pengumpulan data
- Pelaksanaan perlindungan (contoh: penglibatan FPIC)

Kos Sokongan

- Perbelanjaan pentadbiran khusus projek (dalam had yang dibenarkan)
- Peralatan yang diperlukan untuk pelaksanaan projek

Dikawal oleh Prinsip Utama

Semua perbelanjaan mesti memenuhi syarat berikut::

- Menyokong secara langsung aktiviti FCC yang diluluskan
- Didokumenkan dengan betul dan boleh disahkan
- Mengelakkan tuntutan berganda atau duplikasi
- Mematuhi Protokol FCC dan langkah perlindungan

Perbelanjaan Tidak Layak

Sebarang kos yang tidak berkaitan secara langsung dengan aktiviti projek yang diluluskan dan patuh akan ditolak

Kos Am dan Tidak Langsung

- Kakitangan bukan projek dan kos *overhead* umum
- Sewa pejabat yang tidak berkaitan dengan pelaksanaan projek

Aktiviti Tidak Patuh atau Tidak Diluluskan

- Aktiviti di luar skop atau lokasi projek yang diluluskan
- Pembelian yang tidak berkaitan dengan hasil FCC

Perbelanjaan Dilarang

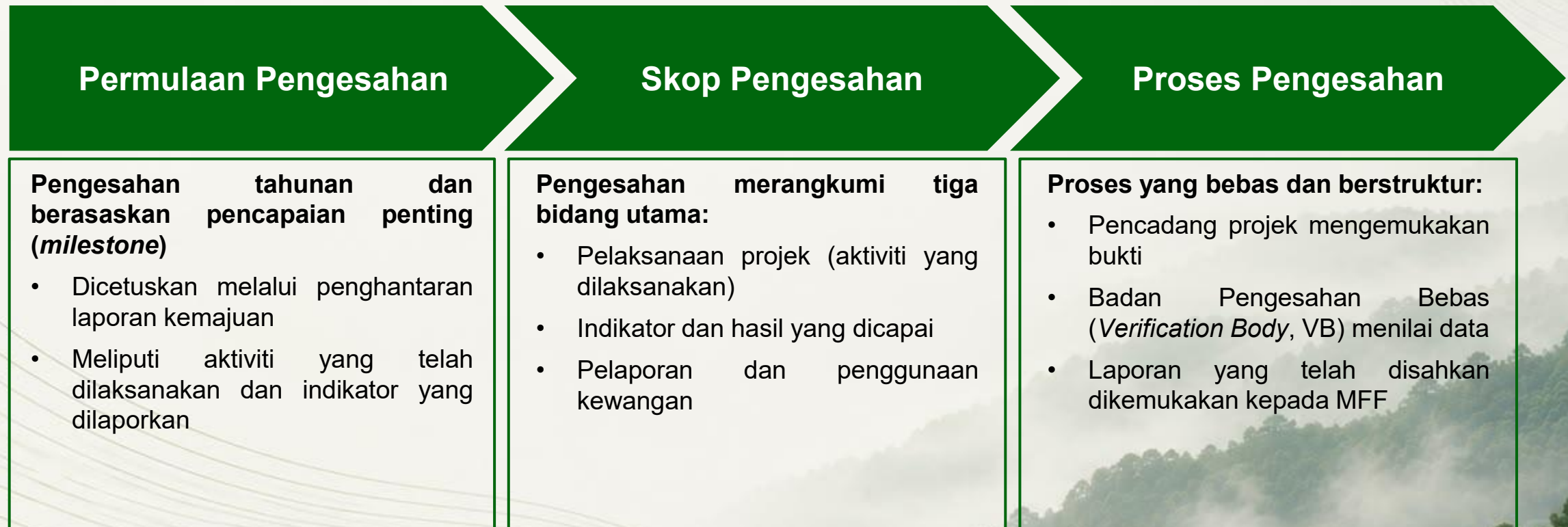
- Hadiah, sumbangan atau sumbangan politik
- Hiburan atau perbelanjaan tidak penting
- Sebarang aktiviti yang melanggar perlindungan dibawah FCC

ISI KANDUNGAN

- 01 Orientasi
- 02 Asas Keperluan FCC
- 03 Kaedah FCC
- 04 Peraturan FCC bagi Memastikan Integriti, Kredibiliti dan Kesaksamaan
- 05 Aliran Kewangan dan Ketelusan
- 06 Verifikasi dan Pensijilan**
- 07 Soalan Lazim (FAQ)
- 08 Lampiran

PROSES PENGESAHAN FCC: BEBAS, BERSTRUKTUR DAN BERAKAUNTABILITI

Semua projek FCC tertakluk kepada pengesahan bebas bagi memastikan aktiviti, hasil, dan pelaporan adalah tepat serta mematuhi keperluan yang ditetapkan

HASIL PENGESAHAN: PENSIJILAN, AKAUNTABILITI DAN KETELUSAN

Hanya hasil yang telah disahkan layak untuk pensijilan dan pembiayaan, bagi memastikan kredibiliti dan akauntabiliti kepada umum

Hasil Disahkan

Keputusan kelulusan yang jelas

Diluluskan

- Sijil dikeluarkan

Tidak Diluluskan

- Pembetulan perlu dibuat

Pengeluaran Sijil

Dua jenis sijil FCC

Sijil Pendaftaran

- Dikeluarkan apabila projek disenaraikan dan perjanjian ditandatangani
- Mengesahkan penyertaan (bukan pelaksanaan)

Sijil Kemajuan / Selesai

- Dikeluarkan selepas pengesahan Berjaya
- Mengesahkan aktiviti, hasil, dan pematuhan

Ketelusan dan Pendedahan

Akauntabiliti penuh kepada umum

- Semua laporan pengesahan didedahkan
- Prestasi projek dijejaki secara terbuka
- Pensijilan dan kemajuan dipaparkan dalam daftar FCC

ISI KANDUNGAN

- 01 Orientasi
- 02 Asas Keperluan FCC
- 03 Kaedah FCC
- 04 Peraturan FCC bagi Memastikan Integriti, Kredibiliti dan Kesaksamaan
- 05 Aliran Kewangan dan Ketelusan
- 06 Verifikasi dan Pensijilan
- 07 Soalan Lazim (FAQ)**
- 08 Lampiran

SOALAN LAZIM

Memahami FCC

Apakah Forest Conservation Certificate?

Forest Conservation Certificate, atau FCC, ialah instrumen bukan pasaran di bawah REDD Plus Finance Framework Malaysia. FCC mengiktiraf aktiviti pemuliharaan hutan yang telah diverifikasi serta manfaat bukan karbon, termasuk biodiversiti, perkhidmatan ekosistem, manfaat komuniti, dan hasil pengurusan hutan secara mampan.

Adakah FCC sama seperti kredit karbon?

Tidak. FCC bukan kredit karbon dan tidak menjana unit karbon yang boleh didagangkan. FCC dinilai berdasarkan hektar hutan yang dipulihara dan kejayaan pelaksanaan aktiviti yang diluluskan, bukan berdasarkan tan karbon dioksida setara atau tCO₂e.

Bolehkah FCC digunakan untuk pengimbangan karbon?

Tidak. FCC tidak boleh digunakan untuk memenuhi obligasi mitigasi GHG yang terkuantifikasi, tuntutan pengimbangan karbon, tuntutan karbon neutral, atau komitmen pengurangan pelepasan lain.

Apakah yang diiktiraf oleh FCC?

FCC mengiktiraf aktiviti pemuliharaan yang diluluskan, kemajuan pelaksanaan yang telah diverifikasi, indikator yang dilaporkan, pematuhan terhadap prinsip perlindungan, serta hasil pemuliharaan hutan yang dicapai melalui projek.

Kelayakan dan Penyertaan

Siapakah yang boleh memohon sebagai pelaksana projek?

Proponen yang layak termasuk kementerian dan agensi Kerajaan Persekutuan, kerajaan dan agensi negeri, pemilik tanah atau entiti yang mempunyai hak milik tanah yang jelas, serta entiti bukan kerajaan atau swasta yang mempunyai kelulusan bertulis daripada pihak berkuasa berkaitan untuk melaksanakan aktiviti pemuliharaan di kawasan tanah awam yang ditentukan.

Bolehkah pemilik tanah persendirian menyertai FCC?

Ya, dengan syarat pemilik tanah atau entiti tersebut mempunyai hak milik tanah yang jelas dan aktiviti yang dicadangkan adalah selaras dengan keperluan FCC. Projek tersebut masih perlu melalui proses permohonan, validasi, kelulusan, dan pendaftaran.

Bolehkah NGO, universiti, kumpulan komuniti atau firma teknikal menyertai FCC?

Ya, mereka boleh menyertai FCC sekiranya layak di bawah Protokol FCC, atau sekiranya mereka mempunyai kelulusan bertulis, mandat, atau pengaturan kerjasama yang diperlukan dengan pemilik tanah yang sah atau pihak berkuasa berkaitan. Peranan setiap pihak perlu dinyatakan dengan jelas dalam cadangan projek.

Adakah saya perlu memiliki tanah untuk menyertai FCC?

Tidak semestinya. Pihak yang tidak memiliki hak ke atas tanah masih boleh menyertai FCC sekiranya mempunyai kelulusan atau kebenaran bertulis secara formal daripada pemilik tanah yang sah atau pihak berkuasa berkaitan. Tanpa hak tanah atau kelulusan yang jelas, projek mungkin tidak boleh diteruskan.

Bolehkah penyumbang dana menyertai FCC?

Ya. Entiti tempatan dan antarabangsa, termasuk syarikat, perniagaan, pertubuhan, dan individu, boleh menyertai FCC sebagai penyumbang dana, tertakluk kepada keperluan kelayakan dan dokumentasi di bawah Protokol FCC.

SOALAN LAZIM

Permohonan dan Reka Bentuk Projek

Bagaimanakah saya memulakan permohonan FCC?

Pemohon perlu mengemukakan permohonan kepada MFF menggunakan templat projek yang disediakan dalam Lampiran A Protokol FCC, atau mana-mana borang yang ditetapkan oleh MFF. MFF kemudiannya akan memudah cara proses Konsultasi Awal untuk membimbing pemohon dalam penyediaan cadangan projek.

Apakah itu Konsultasi Awal?

Konsultasi Awal ialah sesi libat urus peringkat awal bersama MFF untuk menyemak konsep asas projek, maklumat pemohon, kelengkapan dokumentasi, keperluan teknikal, maklumat kewangan, dan sama ada lawatan teknikal diperlukan.

Siapakah yang meluluskan projek FCC?

Selepas Konsultasi Awal, permohonan akan melalui proses validasi. Jawatankuasa Penasihat RFF akan menyemak cadangan projek berdasarkan garis panduan FCC, kriteria, kos, garis masa, hasil serahan, serta keupayaan pemohon untuk melaksanakan projek.

Apakah yang berlaku sekiranya permohonan ditolak?

Pemohon boleh mengemukakan rayuan. Walau bagaimanapun, rayuan tersebut perlu disertakan dengan maklumat baharu yang tidak dimasukkan dalam permohonan asal.

Bilakah aktiviti projek boleh dimulakan?

Pelaksanaan projek hanya patut dimulakan selepas projek diluluskan, didaftarkan, dipadankan dengan dana penyumbang jika berkaitan, dan Perjanjian Pemuliharaan telah dimeterai oleh peserta yang berkaitan.

Aktiviti Layak dan Bukti Sokongan

Apakah aktiviti yang layak di bawah FCC?

Aktiviti yang layak terbahagi kepada enam bidang program: perlindungan atau pemuliharaan hutan sedia ada; peningkatan kawasan PRF/PFE/PA/TPA; pemulihan hutan terosot; penggabungan dan penyambungan semula hutan terpisah; penglibatan dan penyertaan komuniti; serta amalan Pengurusan Hutan Mampan.

Bolehkah sesebuah projek menggabungkan beberapa aktiviti?

Ya. Pelaksana Projek boleh melaksanakan satu aktiviti, gabungan beberapa aktiviti, atau semua aktiviti yang berkaitan sebagai sebahagian daripada strategi pemuliharaan yang koheren.

Apakah indikator yang perlu dilaporkan?

Indikator bergantung kepada program dan aktiviti yang dipilih. Contohnya termasuk keluasan tanah yang dipulihara, rancangan pengurusan hutan, laporan aktiviti, inventori biodiversiti, laporan asas karbon atau unjuran karbon, laporan penguatkuasaan, laporan latihan, laporan aktiviti mata pencarian, dan dokumentasi Pengurusan Hutan Mampan.

Apakah bukti yang perlu disediakan oleh proponent?

Bukti perlu berkait secara langsung dengan aktiviti dan indikator yang dicadangkan. Ini boleh merangkumi peta, shapefile GIS, rancangan pengurusan, rekod aktiviti, laporan pemantauan, rekod kehadiran, rekod kewangan, rekod konsultasi, dan dokumentasi yang sedia untuk diverifikasi.

Adakah contoh bukti dalam playbook ini lengkap dan menyeluruh?

Tidak. Contoh bukti adalah bersifat ilustrasi dan tertakluk kepada aktiviti yang dicadangkan, konteks projek, serta semakan oleh MFF/RFFAC. Proponent perlu merujuk kepada Protokol FCC dan keperluan khusus yang dipersetujui dalam Perjanjian Pemuliharaan.

SOALAN LAZIM

Pembiayaan, Penyaluran Dana dan Insentif Cukai

Dari manakah sumber pembiayaan FCC?

Dana FCC diperoleh melalui sumbangan sukarela daripada penyumbang dana. Pengumpulan dana dikaitkan dengan aktiviti yang layak di bawah FCC, output atau hasil pemuliharaan yang boleh diukur, serta objektif CSR, ESG atau SDG penyumbang dana.

Ke manakah sumbangan penyumbang dana disalurkan?

Sumbangan penyumbang dana disalurkan melalui Akaun FCC khusus. Akaun FCC ini diasingkan daripada akaun MFF yang lain dan digunakan untuk menerima dana daripada penyumbang serta menyalurkan dana bagi pelaksanaan projek FCC.

Adakah terdapat fi pengurusan?

Ya. Protokol FCC menyatakan bahawa fi pengurusan sebanyak 5% dikenakan dan perlu dibayar kepada MFF bagi setiap transaksi dana.

Bagaimanakah penyaluran dana dibuat kepada pelaksana projek?

Penyaluran dana dibuat berdasarkan kemajuan projek FCC seperti yang dipersetujui dalam Perjanjian Pemuliharaan. Laporan Kemajuan dan Borang Permohonan Penyaluran Dana diperlukan bagi pelepasan dana seterusnya, manakala mobilisasi awal mungkin tertakluk kepada peraturan khusus di bawah Terma Rujukan yang berkaitan.

Adakah terdapat insentif cukai untuk penyumbang dana?

Ya. Sumbangan tunai berjumlah RM1,000 dan ke atas mungkin layak untuk potongan cukai sehingga 10% daripada pendapatan agregat, tertakluk kepada subseksyen 44(11C) Akta Cukai Pendapatan 1967 serta syarat yang ditetapkan oleh MOF/LHDN. Tempoh kelulusan yang dinyatakan dalam Protokol adalah dari 1 Januari 2023 hingga 31 Disember 2027, dengan had maksimum potongan cukai terkumpul sebanyak RM55 juta.

Sebagai panduan sahaja - sila rujuk FCC Protocol bagi keperluan terpakai

Prinsip Perlindungan, Komuniti dan Perkongsian Manfaat

Apakah prinsip perlindungan yang terpakai kepada projek FCC?

Projek FCC perlu menunjukkan pematuhan terhadap Prinsip Perlindungan Cancún. Ini merangkumi penjajaran dengan undang-undang dan dasar, tadbir urus yang telus, penyertaan pihak berkepentingan, penghormatan terhadap Orang Asal/Orang Asli dan Komuniti Tempatan, perlindungan biodiversiti, serta pengelakan kesan negatif terhadap alam sekitar atau sosial.

Bilakah FPIC diperlukan?

FPIC perlu dilaksanakan apabila Orang Asal/Orang Asli, Komuniti Tempatan, pengguna adat, atau komuniti yang bergantung kepada hutan mungkin terkesan oleh projek. Proses ini perlu mengenal pasti pemegang hak, mendedahkan maklumat lebih awal, memberi masa untuk proses membuat keputusan oleh komuniti, mendokumentasikan persetujuan atau kebimbangan, dan diulangi sekiranya skop projek atau impak projek berubah secara material.

Bagaimanakah perkongsian manfaat perlu dikendalikan?

Pengaturan perkongsian manfaat perlu adil, telus, dan dikaitkan dengan aktiviti yang diluluskan serta hasil yang disasarkan oleh projek. Sekiranya komuniti menyumbang kepada aktiviti pemuliharaan, pemulihan, pemantauan, atau penjagaan hutan, manfaat yang dijangka, peranan, tanggungjawab, dan keperluan bukti perlu dibincangkan lebih awal dan didokumentasikan.

Apakah yang berlaku jika terdapat kebimbangan komuniti yang belum diselesaikan?

Kebimbangan tersebut perlu direkod, disemak, dan ditangani melalui proses konsultasi projek serta prosedur aduan, rungutan dan penyelesaian pertikaian FCC. Projek tidak seharusnya menganggap libat urus komuniti sebagai proses sekali sahaja; ia perlu diteruskan sepanjang pelaksanaan sekiranya pihak berkepentingan yang terkesan terlibat.

SOALAN LAZIM

Verifikasi, Registri dan Aduan

Siapakah yang mengesahkan kemajuan atau penyiapan projek FCC?

Verifikasi dijalankan oleh Badan Verifikasi yang diluluskan. Pelaksana projek bertanggungjawab untuk melantik dan mengikat kontrak dengan Badan Verifikasi daripada senarai yang diluluskan oleh MFF.

Apakah yang disemak oleh Badan Verifikasi?

Badan Verifikasi menyemak sama ada aktiviti yang diluluskan telah dilaksanakan, sama ada keperluan pemantauan, pelaporan dan penyaluran dana telah dipenuhi, serta sama ada indikator atau hasil yang dijangka telah dicapai.

Berapa kerapkah verifikasi dijalankan?

Verifikasi untuk kemajuan atau penyiapan FCC dijalankan secara tahunan. Tempoh sah FCC bagi kemajuan atau penyiapan adalah selama satu tahun.

Apakah maklumat yang diterbitkan dalam Registri?

Registry menyokong ketelusan dan boleh merangkumi maklumat projek, peserta, lokasi projek, aktiviti projek, dokumentasi, pematuhan terhadap prinsip perlindungan, maklumat penyaluran dana dan kemajuan, laporan verifikasi, serta rekod pengeluaran sijil.

Siapakah yang boleh mengemukakan komen atau aduan?

Entiti awam yang berkaitan, komuniti, Orang Asal/Orang Asli dan Komuniti Tempatan, serta pihak berkepentingan lain boleh mengemukakan komen atau maklum balas kepada MFF berhubung mana-mana projek. Aduan akan diuruskan mengikut prosedur aduan, rungutan dan penyelesaian pertikaian FCC.

KESILAPAN LAZIM YANG PERLU DIELAKKAN

1. Menganggap FCC sebagai kredit karbon atau instrumen pengimbangan karbon
2. Memohon tanpa hak tanah atau kelulusan bertulis yang jelas
3. Memilih aktiviti tanpa memadankan indikator yang bersesuaian
4. Memulakan pelaksanaan sebelum kelulusan dan pemeteraian perjanjian
5. Pengurusan bukti yang lemah dan rekod dokumen yang tidak dapat dijejaki
6. Menganggap libat urus komuniti sebagai mesyuarat sekali sahaja
7. Tidak menyediakan dokumentasi prinsip perlindungan dari peringkat awal
8. Tidak memperuntukkan bajet untuk kos verifikasi dan pemantauan
9. Mengemukakan Laporan Kemajuan tanpa rekod penggunaan kewangan
10. Membuat tuntutan penyumbang dana melebihi skop yang dibenarkan oleh FCC

ISI KANDUNGAN

- 01 Orientasi
- 02 Asas Keperluan FCC
- 03 Kaedah FCC
- 04 Peraturan FCC bagi Memastikan Integriti, Kredibiliti dan Kesaksamaan
- 05 Aliran Kewangan dan Ketelusan
- 06 Verifikasi dan Pensijilan
- 07 Soalan Lazim (FAQ)
- 08 Lampiran**

Guidance for Proponent to fill up FCC Project Template

ANNEX A – PROJECT TEMPLATE

PROJECT NAME:
DATE:

1. Primary Contact Information

ORGANIZATION	:	
ADDRESS	:	
CONTACT PERSON	:	
EMAIL ADDRESS	:	
TELEPHONE	:	

2. Program Partners

(Please list below any organizations and individuals who have or shall assist in preparing the FCC documentation (if any) including additional government agencies, non- governmental organizations (NGOs), and/or additional technical consultants)

ORGANIZATION 1	:	
ADDRESS	:	
CONTACT PERSON	:	
EMAIL ADDRESS	:	
TELEPHONE	:	

ORGANIZATION 2	:	
ADDRESS	:	
CONTACT PERSON	:	
EMAIL ADDRESS	:	
TELEPHONE	:	

3. Eligibility

(Describe how the applicant meets each of the eligibility criteria outlined in Section 1.4 of FCC Protocol. Supporting evidence is expected to be provided including legal document to support legal title)

Item 1: Maklumat Perhubungan Utama

Siapa yang perlu disenaraikan: Individu yang dilantik sebagai *Person-In-Charge* (PIC) / Pegawai Yang Bertanggungjawab (PBT), iaitu individu yang akan menghadiri mesyuarat kemajuan, menyediakan laporan serta menyelaras urusan dengan Badan Pengesah (*Verification Body*, VB).

Tip: Individu ini hendaklah bersikap profesional, responsif dan sentiasa boleh dihubungi sepanjang tempoh pelaksanaan projek.

Contoh:

ORGANISASI: *Green Bumi Conservation Society*

ALAMAT:

No. 12, Jalan Forest, 63400 Dengkil, Selangor

PEGAWAI YANG DIHUBUNGI:

Ahmad Bin Hassan (Pengurus Projek)

ALAMAT E-MEL:

ahmad.hassan@greenbumi.org

TELEFON *+60 12-345 6789*

Item 2: Rakan Kongsi Program

Apa yang perlu dilakukan: Senaraikan mana-mana organisasi atau individu yang membantu dalam proses permohonan atau pelaksanaan projek.

Mengapa perkara ini penting: MFF menggalakkan kerjasama dan kolaborasi. Penyertaan rakan kongsi menunjukkan bahawa projek dilaksanakan secara bersama, di samping memastikan proses pelaksanaan projek adalah telus.

Siapakah yang boleh menjadi rakan kongsi?

NGO Sosial, NGO Alam Sekitar, Entiti yang menyokong pemeliharaan dan pemuliharaan alam semula jadi (Nature-positive entities), Perunding (Enterprise atau Sdn. Bhd.), Koperasi tempatan, Persatuan tempatan, Universiti / Institusi Pengajian Tinggi dan Agensi Kerajaan.

Penting: MFF tidak mengiktiraf mana-mana pihak perantara berbayar atau “orang tengah” yang menjanjikan untuk mempercepatkan proses kelulusan. Sila pastikan semua maklumat yang dikemukakan adalah telus dan benar.

ANNEX A – PROJECT TEMPLATE

PROJECT NAME:
DATE:

1. Primary Contact Information

ORGANIZATION	:	
ADDRESS	:	
CONTACT PERSON	:	
EMAIL ADDRESS	:	
TELEPHONE	:	

2. Program Partners

(Please list below any organizations and individuals who have or shall assist in preparing the FCC documentation (if any) including additional government agencies, non- governmental organizations (NGOs), and/or additional technical consultants)

ORGANIZATION 1	:	
ADDRESS	:	
CONTACT PERSON	:	
EMAIL ADDRESS	:	
TELEPHONE	:	

ORGANIZATION 2	:	
ADDRESS	:	
CONTACT PERSON	:	
EMAIL ADDRESS	:	
TELEPHONE	:	

3. Eligibility

(Describe how the applicant meets each of the eligibility criteria outlined in Section 1.4 of FCC Protocol. Supporting evidence is expected to be provided including legal document to support legal title)

Item 3: Kelayakan

Apa yang diperlukan:

Sediakan penerangan bertulis (biasanya antara ½ hingga 1 halaman) yang menjelaskan bagaimana organisasi anda memenuhi kriteria kelayakan seperti yang dinyatakan dalam Seksyen 1.4 Protokol FCC.

Perkara yang dinilai oleh MFF:

- ✓ Organisasi anda merupakan entiti yang sah di sisi undang-undang dan berdaftar secara rasmi.
- ✓ Organisasi anda mempunyai hak yang sah untuk menjalankan aktiviti di atas tanah yang dicadangkan, bagi mengelakkan sebarang pertikaian atau tuntutan yang tidak sah.
- ✓ Dokumen sokongan yang berkaitan dilampirkan sebagai bukti.

Dokumen Sokongan yang Diperlukan (*lampiran sebagai bukti*):

- ✓ Sijil Pendaftaran Perniagaan / Organisasi (SSM / ROS)
- ✓ Surat Sokongan atau Kelulusan daripada Jabatan Perhutanan Negeri (penting bagi projek yang melibatkan tanah kerajaan)
- ✓ Hak Milik Tanah / Dokumen Pegangan Tanah yang membuktikan hak akses atau pemilikan yang sah
- ✓ Memorandum dan Artikel Persatuan / Perlembagaan Organisasi (bagi NGO / syarikat)
- ✓ Mana-mana dokumen perundangan lain yang membuktikan bahawa organisasi anda mempunyai kuasa dan kebenaran untuk menjalankan aktiviti pemuliharaan di tapak projek yang dicadangkan.

Contoh:

Green Bumi Conservation Society merupakan sebuah NGO yang berdaftar di bawah Akta Pertubuhan 1966 (No. Pendaftaran: PPM-2010-001234). Kami telah terlibat secara aktif dalam aktiviti pemuliharaan hutan di Selangor sejak tahun 2010.

Tapak projek yang dicadangkan terletak di dalam Hutan Simpan Ulu Kampung, yang berada di bawah bidang kuasa Jabatan Perhutanan Negeri Selangor. Kami telah memperoleh Surat Sokongan daripada Jabatan Perhutanan Negeri Selangor (Ruj: JPS/SPK/100-5/2/2025) bertarikh 15 Januari 2025, yang memberikan kebenaran kepada kami untuk menjalankan aktiviti pemulihan di Kompartmen 23.

Selain itu, kami telah mengemukakan perjanjian rasmi bersama komuniti setempat, iaitu Jawatankuasa Pembangunan dan Keselamatan Kampung Ulu Kampung, bagi memastikan prinsip Persetujuan Bebas, Terdahulu dan Dimaklumkan (Free, Prior and Informed Consent, FPIC) dihormati dan dilaksanakan.

Dokumen sokongan yang dilampirkan adalah seperti berikut:

1. Sijil Pendaftaran (ROS) 2. Surat Sokongan daripada Jabatan Perhutanan Negeri Selangor 3. Perjanjian rasmi bersama Kampung Ulu Kampung 4. Peta kawasan projek yang dicadangkan berserta koordinat GPS

4. Certification Period Dates:

(Anticipated dates for the initial certification period and a minimum of three (3)-years historical Reference Period, if applicable).

REFERENCE PERIOD		CERTIFICATION PERIOD	
mm/dd/yyyy	mm/dd/yyyy	mm/dd/yyyy	mm/dd/yyyy
Start:	End:	Start:	End:

5. Project Area:

(Please provide a description of the proposed project area and percentage of forests covered by the accounting area).

TOTAL	PERCENTAGE (%) OF STATE FOREST COVERED/STATE PRF
.....	

- 4
- (a) Description of Proposed Area:
(Provide details of the proposed areas, owners' legal right, supporting document to support legal right on land (250 to 500 words))

(b) Current State Assessment
(Provide condition, level of degradation, drivers of deforestation, the need for forest gazettement, previous works (if any) (250 to 500 words))

(c) Georeferenced geographic information system (GIS) shapefiles:
- Observation from GIS information/file
- Comparison data between previous HS and current project implementation

6. Proposed Program and Output Indicators

(Applicant to provide details of proposed program, activities, indicators in line with Section 2.3 of the FCC Protocol)

PROGRAM	ELIGIBLE ACTIVITIES	REQUIRED INDICATORS	OUTPUT INDICATORS

Item 4: Tempoh Pensijilan dan Tarikh

Term	Definitions	Why Matters
Tempoh Dasar	Tempoh sejarah minimum 3 tahun sebelum projek bermula. Tempoh ini menunjukkan keadaan asas hutan sebelum pelaksanaan projek.	Membuktikan bahawa projek benar-benar menyumbang kepada penambahbaikan keadaan hutan , dan bukan menuntut kredit bagi keadaan hutan yang sememangnya telah terjejas atau hilang sebelum projek bermula.
Tempoh Pensijilan	Tempoh pelaksanaan projek di mana projek akan dilaksanakan dan Forest Conservation Certificates (FCC) diperoleh berdasarkan pencapaian yang ditetapkan.	Tempoh ini merupakan masa aktiviti projek dilaksanakan, dipantau dan hasilnya dilaporkan untuk tujuan pensijilan.

Langkah 1: Tentukan Tempoh Garis Dasar (Baseline Period)

Pilih tempoh sekurang-kurangnya 3 tahun berturut-turut yang berakhir sebelum projek anda bermula. Gunakan data sebenar yang telah tersedia, seperti imej satelit, rekod kerajaan, laporan terdahulu atau kajian akademik.
Tip: Jangan mereka atau mencipta data. Semua data yang digunakan mestilah boleh disahkan dan ditentusahkan.

Langkah 2: Tentukan Tempoh Pensijilan

Tetapkan tempoh yang realistik. Tempoh 3 tahun disyorkan bagi pemohon kali pertama. Pastikan tempoh ini selaras dengan Pencapaian Utama Projek (Project Milestones) seperti yang dinyatakan dalam Item 9 templat penuh.
Tip: Tempoh yang lebih singkat adalah lebih mudah untuk diurus dan membolehkan hasil projek dicapai dengan lebih berkesan. Tempoh pensijilan juga boleh diperbaharui pada masa akan datang.

Contoh:

Data Tempoh Garis Dasar yang Perlu Dikumpulkan:

- Litupan kanopi hutan: 72% (2023)
- 17 insiden penguatkuasaan direkodkan sepanjang 2021–2023
- Kehadiran burung enggang telah direkodkan
- Keadaan laluan air telah direkodkan

4. Certification Period Dates:

(Anticipated dates for the initial certification period and a minimum of three (3)-years historical Reference Period, if applicable).

REFERENCE PERIOD		CERTIFICATION PERIOD	
mm/dd/yyyy	mm/dd/yyyy	mm/dd/yyyy	mm/dd/yyyy
Start:	End:	Start:	End:

5. Project Area:

(Please provide a description of the proposed project area and percentage of forests covered by the accounting area).

TOTAL	PERCENTAGE (%) OF STATE FOREST COVERED/STATE PRF
.....	

- (a) Description of Proposed Area:
(Provide details of the proposed areas, ownership, legal right, supporting document to support legal right on land (250 to 500 words))
- (b) Current State Assessment
(Provide condition, level of degradation, drivers of deforestation, the need for forest gazettement, previous works (if any) (250 to 500 words))
- (c) Georeferenced geographic information system (GIS) shapefiles:
- Observation from GIS information/file
- Comparison data between previous HS and current project implementation

6. Proposed Program and Output Indicators

(Applicant to provide details of proposed program, activities, indicators in line with Section 2.3 of the FCC Protocol)

PROGRAM	ELIGIBLE ACTIVITIES	REQUIRED INDICATORS	OUTPUT INDICATORS

Item 5: Kawasan Projek

Bahagian ini menerangkan lokasi projek yang dicadangkan serta keadaan kawasan tersebut.

- **JUMLAH KELUASAN:** [contoh: 250 hektar]
- **PERATUSAN (%) LIPUTAN HUTAN NEGERI / HUTAN SIMPANAN KEKAL (PRF) NEGERI:** [contoh: 15% daripada Hutan Simpan Ulu Kalumpang]

(a) Penerangan Kawasan yang Dicapangkan

Maklumat yang perlu disertakan:

- 📍 **Lokasi:** Daerah, negeri, nama hutan simpan dan kampung terdekat.
- 📖 **Sempadan:** Ciri semula jadi seperti sungai dan rabung bukit, atau penanda buatan manusia seperti jalan, titik ukur dan penanda tinjauan.
- ⚖️ **Pemilikan / Hak di Sisi Undang-Undang:** Nyatakan pihak yang memiliki tanah tersebut serta sama ada kebenaran untuk menjalankan aktiviti projek telah diperoleh.
- 📄 **Dokumen Sokongan:** Lampirkan dokumen hak milik tanah, Memorandum Persefahaman (MoU) atau kelulusan daripada Jabatan Perhutanan yang berkaitan.

Contoh:

Projek yang dicadangkan terletak di Kompartmen 23, Hutan Simpan Ulu Kampung, kira-kira 25 km di timur laut Hulu Selangor, Selangor. Jumlah keluasan kawasan adalah 250 hektar, dengan Sungai A sebagai sempadan di sebelah barat dan Rabung Bukit 15 sebagai sempadan di sebelah timur.

Tanah tersebut diklasifikasikan sebagai Hutan Negeri di bawah bidang kuasa Jabatan Perhutanan Negeri Selangor. Pemohon projek, Green Bumi Conservation Society, telah memperoleh Surat Sokongan daripada Jabatan Perhutanan Negeri Selangor (Ruj: JPS/SPK/100-5/2/2025) bertarikh 15 Januari 2025, yang memberikan kebenaran untuk menjalankan aktiviti pemulihan dan pemuliharaan hutan di kompartmen tersebut.

Memorandum Persefahaman (MoU) telah ditandatangani bersama Jawatankuasa Pembangunan dan Keselamatan Kampung (JKKK) Ulu Kalumpang bagi memastikan prinsip **Persetujuan Bebas, Terdahulu dan Dimaklumkan (Free, Prior and Informed Consent, FPIC)** dihormati serta melibatkan komuniti sebagai rakan kongsi projek. Kawasan tersebut boleh diakses melalui Jalan Hulu Selangor dan laluan pembalakan sepanjang 5 km.

4. Certification Period Dates:

(Anticipated dates for the initial certification period and a minimum of three (3)-years historical Reference Period, if applicable).

REFERENCE PERIOD		CERTIFICATION PERIOD	
mm/dd/yyyy	mm/dd/yyyy	mm/dd/yyyy	mm/dd/yyyy
Start:	End:	Start:	End:

5. Project Area:

(Please provide a description of the proposed project area and percentage of forests covered by the accounting area).

TOTAL	PERCENTAGE (%) OF STATE FOREST COVERED/STATE PRF
.....	

(a) Description of Proposed Area:

(Provide details of the proposed areas, ownership, right, supporting document to support legal right on land (250 to 500 words))

(b) Current State Assessment

(Provide condition, level of degradation, drivers of deforestation, the need for forest gazettement, previous works (if any) (250 to 500 words))

(c) Georeferenced geographic information system (GIS) shapefiles:

- Observation from GIS information/file
- Comparison data between previous HS and current project implementation

6. Proposed Program and Output Indicators

(Applicant to provide details of proposed program, activities, indicators in line with Section 2.3 of the FCC Protocol)

PROGRAM	ELIGIBLE ACTIVITIES	REQUIRED INDICATORS	OUTPUT INDICATORS

Item 5: Kawasan Projek

Sambungan daripada halaman sebelumnya

(b) Penilaian Keadaan Semasa (250–500 patah perkataan)

Perkara yang perlu diterangkan:

- Keadaan: Adakah hutan masih dalam keadaan baik, terosot atau merupakan hutan sekunder?
- Tahap Kemerosotan: Anggarkan peratusan kawasan yang telah mengalami kemerosotan.
- Punca Penebangan Hutan: Apakah faktor yang menyebabkan kehilangan atau kemerosotan hutan? (Contoh: pembalakan haram, pencerobohan, kebakaran.)
- Aktiviti Terdahulu: Adakah sebarang aktiviti pemulihan atau pemuliharaan pernah dilaksanakan di kawasan ini?

Contoh:

Keadaan semasa hutan diklasifikasikan sebagai hutan dipterokarpa campuran tanah pamah yang mengalami kemerosotan sederhana. Berdasarkan imej satelit dan tinjauan lapangan yang dijalankan sepanjang Tempoh Garis Dasar (Baseline Period) 2022–2024, kira-kira 40% daripada kawasan tersebut menunjukkan tanda-tanda gangguan, termasuk jurang pada kanopi hutan, pencerobohan spesies perintis serta kesan laluan pembalakan lama.

Punca utama penebangan dan kemerosotan hutan adalah seperti berikut:

- Aktiviti pembalakan terpilih berlesen pada masa lalu antara tahun 1985 hingga 1995.
- Aktiviti pengambilan kayu secara haram yang masih berlaku, khususnya melibatkan spesies seperti *Dryobalanops lanceolata* (Kapur) dan *Shorea leprosula* (Meranti).
- Pencerobohan berskala kecil oleh petani yang membuka kawasan hutan di sepanjang pinggir hutan untuk penanaman tanaman sementara.

Walaupun kawasan tersebut merupakan sebahagian daripada Hutan Simpanan Negeri, kawasan ini masih belum diwartakan secara rasmi sebagai Hutan Perlindungan. Pewartaan perlu dilaksanakan dengan segera bagi menyediakan perlindungan undang-undang secara kekal serta menjamin peranannya sebagai koridor hidupan liar yang menghubungkan Taman Hulu Selangor dengan Hutan Simpan Ulu Kampung.

Pada tahun 2023, komuniti setempat (Kampung Ulu Kampung) telah memulakan projek perintis penghutan semula berskala kecil dengan menanam 200 anak pokok spesies asli di sepanjang kawasan tebing sungai yang terosot sepanjang 500 meter. Projek yang dicadangkan akan membina asas daripada usaha tersebut melalui pelaksanaan pemulihan secara sistematik serta perlindungan hutan untuk jangka masa panjang.

(c) Fail Shapefile Sistem Maklumat Geografi (GIS)

Apa yang perlu dikemukakan:

- **Fail Shapefile GIS:** Peta digital yang mengandungi koordinat GPS dalam format **.shp**, **.kml** atau **.kmz**.
- **Pemerhatian daripada GIS:** Sediakan ringkasan ringkas mengenai maklumat atau keadaan yang ditunjukkan oleh peta.
- **Data Perbandingan:** Tunjukkan perubahan yang berlaku antara **Tempoh Garis Dasar (Baseline Period)** dengan keadaan semasa.

Arahan untuk Pemohon:

LANGKAH	TINDAKAN
1	Gunakan Google Earth, QGIS (percuma) atau khidmat perunding untuk menghasilkan poligon kawasan projek yang dicadangkan.
2	Eksport fail dalam format .kml, .shp atau .kmz.
3	Sediakan pemerhatian ringkas, sebagai contoh: “Peta GIS menunjukkan kawasan hutan seluas 250 hektar dengan litupan kanopi sebanyak 72% pada tahun 2024, berbanding 78% pada tahun 2021, menunjukkan penurunan sebanyak 6%.”
4	Lampirkan fail GIS bersama dokumen permohonan.

4. Certification Period Dates:

(Anticipated dates for the initial certification period and a minimum of three (3)-years historical Reference Period, if applicable).

REFERENCE PERIOD		CERTIFICATION PERIOD	
mm/dd/yyyy	mm/dd/yyyy	mm/dd/yyyy	mm/dd/yyyy
Start:	End:	Start:	End:

5. Project Area:

(Please provide a description of the proposed project area and percentage of forests covered by the accounting area).

TOTAL	PERCENTAGE (%) OF STATE FOREST COVERED/STATE PRF
.....	

- (a) Description of Proposed Area:
(Provide details of the proposed areas, ownership/legal right, supporting document to support legal right on land (250 to 500 words))
- (b) Current State Assessment
(Provide condition, level of degradation, drivers of deforestation, the need for forest gazettement, previous works (if any) (250 to 500 words))
- (c) Georeferenced geographic information system (GIS) shapefiles:
- Observation from GIS information/file
- Comparison data between previous HS and current project implementation

6. Proposed Program and Output Indicators

(Applicant to provide details of proposed program, activities, indicators in line with Section 2.3 of the FCC Protocol)

PROGRAM	ELIGIBLE ACTIVITIES	REQUIRED INDICATORS	OUTPUT INDICATORS

4. Certification Period Dates:

(Anticipated dates for the initial certification period and a minimum of three (3)-years historical Reference Period, if applicable).

REFERENCE PERIOD		CERTIFICATION PERIOD	
mm/dd/yyyy	mm/dd/yyyy	mm/dd/yyyy	mm/dd/yyyy
Start:	End:	Start:	End:

5. Project Area:

(Please provide a description of the proposed project area and percentage of forests covered by the accounting area).

TOTAL	PERCENTAGE (%) OF STATE FOREST COVERED/STATE PRF
.....	

- 6
- (a) Description of Proposed Area:
(Provide details of the proposed areas, owners, legal right, supporting document to support legal right on land (250 to 500 words))

(b) Current State Assessment
(Provide condition, level of degradation, drivers of deforestation, the need for forest gazettement, previous works (if any) (250 to 500 words))

(c) Georeferenced geographic information system (GIS) shapefiles:
- Observation from GIS information/file
- Comparison data between previous HS and current project implementation

6. Proposed Program and Output Indicators

(Applicant to provide details of proposed program, activities, indicators in line with Section 2.3 of the FCC Protocol)

PROGRAM	ELIGIBLE ACTIVITIES	REQUIRED INDICATORS	OUTPUT INDICATORS

Item 6: Program yang Dicapadangkan dan Indikator Output

PROGRAM	AKTIVITI YANG LAYAK	INDIKATOR YANG DIPERLUKAN	INDIKATOR OUTPUT

Nama program anda (mestilah selaras dengan Seksyen 2.3 Protokol FCC).
Contoh: Pemulihan Hutan, Penglibatan Komuniti, Perlindungan Biodiversiti.

- AKTIVITI YANG LAYAK:**
Tindakan khusus yang akan dilaksanakan di bawah program.
Contoh: Penanaman pokok spesies asli, rondaan bagi mencegah pembalakan haram, tinjauan hidupan liar.
- INDIKATOR YANG DIPERLUKAN**
Ukuran minimum yang ditetapkan oleh FCC dan perlu dipantau serta direkodkan.
Contoh: Keluasan kawasan di bawah pemulihan, bilangan rondaan, kekayaan spesies
- INDIKATOR OUTPUT**
Your specific targets. Examples: 50 hectares planted, 24 patrols per year, 10 hornbill nests monitor

Contoh:

PROGRAM	AKTIVITI YANG LAYAK	INDIKATOR YANG DIPERLUKAN	INDIKATOR OUTPUT
Pemulihan Hutan	1. Penanaman spesies asli di kawasan yang mengalami kemerosotan. 2. Penyelenggaraan dan pemantauan plot penanaman.	1. Keluasan kawasan di bawah pemulihan aktif. 2. Kadar kelangsungan hidup anak pokok yang ditanam.	1. 50 hektar kawasan ditanam menjelang akhir Tahun 3. 2. ≥75% kadar kelangsungan hidup selepas 12 bulan.
Perlindungan dan Rondaan	1. Rondaan bersama Jabatan Perhutanan dan komuniti setempat. 2. Pemasangan penanda sempadan.	1. Bilangan rondaan yang dilaksanakan. 2. Bilangan insiden aktiviti haram yang direkodkan.	1. 24 rondaan bersama setahun. 2. Pengurangan sebanyak 50% dalam insiden pembalakan haram menjelang Tahun 3.

7. Record of Consultation

(Provide a summary of the consultations done with stakeholders in preparation for the submission of this concept document, including public comments on indicators and methodologies to be used. Explain how the recommendations from consultations were considered. This should also include records of Free, Prior, and Informed Consent (FPIC) from communities – if applicable.)

Consultation records:

No.	Parties Engaged	Description	Date
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			

8. Disclosures about participation in other REDD PLUS crediting or payment-for performance programs and/or REDD PLUS Project(s) within the proposed area regardless of ownership

9. Project Milestones

PROJECT MILESTONES: (Based on detailed activities*)		
Detailed Activities	Start Date	Completion Date
TOTAL PROJECT PERIOD:		[] Months/Years

10. Financial requirement

PROJECT COST:				
Programs/Activities	Detailed breakdown of Cost (RM)			Total (RM)
	Detailed Items	Price per Unit	Quantity	
TOTAL				

Item 7: Rekod Konsultasi

Siapakah yang perlu anda libatkan?

Komuniti setempat (kampung yang berhampiran dengan kawasan projek), Kumpulan masyarakat Orang Asli / pribumi (jika berkenaan, Agensi Kerajaan – Jabatan Perhutanan, Jabatan Alam Sekitar, Pejabat Tanah dan agensi berkaitan), NGO (organisasi alam sekitar atau sosial yang menjalankan aktiviti di kawasan tersebut), Ahli Akademik / Universiti (sekiranya mempunyai kepakaran yang berkaitan dengan projek) dan Sektor Swasta (sekiranya terdapat ladang atau kawasan konsesi yang bersebelahan dengan kawasan projek).

Langkah 2: Jalankan Konsultasi

- Adakan mesyuarat dan rekodkan kehadiran, ambil gambar serta simpan minit mesyuarat.
- Bentangkan cadangan projek dan dapatkan maklum balas daripada pihak berkepentingan.
- Rekodkan siapa yang hadir, perkara yang dibincangkan serta persetujuan yang telah dicapai.

Langkah 3: Dapatkan FPIC (jika berkenaan)

- Sekiranya komuniti Orang Asli / pribumi terlibat, laksanakan proses Persetujuan Bebas, Terdahulu dan Dimaklumkan (Free, Prior and Informed Consent, FPIC) secara rasmi.
- Proses ini mungkin mengambil masa. Oleh itu, mulakan proses lebih awal.
- Dokumentasikan keseluruhan proses melalui perjanjian atau resolusi yang ditandatangani.

Langkah 4: Lengkapkan Jadual

Senaraikan setiap sesi konsultasi dalam jadual yang disediakan. Pastikan maklumat yang diberikan adalah spesifik, tepat dan telus.

Example

Bil	Pihak Yang Terlibat	Penerangan	Tarikh
1	Jab. Kemajuan Orang Asli (JAKOA)	Memberikan kebenaran untuk memasuki perkampungan Orang Asli (OA) dan menjalankan libat urus bersama komuniti Orang Asli.	5 Jan 20XX
2	Komuniti Kampung Ulu Kampung	Sesi rasmi FPIC bersama pemimpin komuniti; menerangkan kesan dan manfaat projek serta hak komuniti. Komuniti memberikan persetujuan bersyarat tertakluk kepada perjanjian perkongsian manfaat.	20 Jan 20XX
3	Jabatan Perhutanan Negeri Selangor	Konsultasi teknikal berkaitan sempadan projek, aktiviti yang layak dan keperluan permit. Jabatan Perhutanan mengesahkan bahawa projek adalah selaras dengan pelan pengurusan hutan negeri.	15 Jan 20XX

7. Record of Consultation

(Provide a summary of the consultations done with stakeholders in preparation for the submission of this concept document, including public comments on indicators and methodologies to be used. Explain how the recommendations from consultations were considered. This should also include records of Free, Prior, and Informed Consent (FPIC) from communities – if applicable.)

Consultation records:

No.	Parties Engaged	Description	Date
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			

8. Disclosures about participation in other REDD PLUS crediting or payment-for performance programs and/or REDD PLUS Project(s) within the proposed area regardless of ownership

9. Project Milestones

PROJECT MILESTONES: (Based on detailed activities*)		
Detailed Activities	Start Date	Completion Date
TOTAL PROJECT PERIOD:		[] Months/Years

10. Financial requirement

PROJECT COST:				
Programs/Activities	Detailed breakdown of Cost (RM)			Total (RM)
	Detailed Items	Price per Unit	Quantity	
TOTAL				

Item 8: Pendedahan Mengenai Penyertaan dalam Program Pengkreditan REDD+ atau Program Pembayaran Berdasarkan Prestasi yang Lain

Tujuan Bahagian Ini

Sediakan pengisytiharan ringkas dan jelas oleh pemohon projek (proponent) yang menyatakan sama ada kawasan projek FCC yang dicadangkan mempunyai pertindihan dengan mana-mana skim REDD+ lain, program pengkreditan karbon, inisiatif pembayaran berdasarkan prestasi (*Payment-for-Performance*) atau projek pemuliharaan hutan / pengimbangan karbon yang seumpamanya.

Pendedahan ini diperlukan untuk:

- Mencegah tuntutan berganda (*double-claiming*), iaitu menuntut manfaat pemuliharaan hutan atau pengurangan pelepasan yang sama di bawah lebih daripada satu program.
- Memastikan ketelusan serta mengelakkan konflik atau pertikaian pada masa hadapan.
- Menyokong MFF FCC Registri awam (Seksyen 7.1) yang merekodkan semua projek FCC bagi membantu MFF dan pihak berkepentingan mengenal pasti serta mencegah pertindihan projek.

Contoh Pengisytiharan

Contoh 1:

“Organisasi kami tidak menyertai mana-mana projek REDD+, kredit karbon atau pembayaran bagi perkhidmatan ekosistem di kawasan ini atau mana-mana kawasan yang mempunyai pertindihan.”

Contoh 2:

“Organisasi kami mengisytiharkan bahawa Projek FCC yang dicadangkan adalah eksklusif kepada permohonan ini dan tidak mempunyai pertindihan dengan mana-mana penyertaan sedia ada atau yang dirancang dalam program REDD+, pengkreditan karbon atau pembayaran perkhidmatan ekosistem lain dalam sempadan geografi yang sama. Ketelusan sepenuhnya akan dikekalkan melalui MFF FCC Registry bagi mencegah sebarang pertindihan atau konflik.”

Contoh 3:

“Kawasan projek ini tidak pernah dan tidak sedang didaftarkan atau menyertai mana-mana program pengkreditan REDD+, skim pasaran karbon sukarela, inisiatif pembayaran berdasarkan prestasi atau projek pemuliharaan/pengimbangan hutan yang mempunyai pertindihan. Kami mengesahkan bahawa tiada tuntutan berganda atau pembiayaan berganda akan berlaku bagi aktiviti dan manfaat yang dicadangkan.”

Item 9 : Pencapaian Utama Projek

Contoh:

Bil	Aktiviti Terperinci	Tarikh Mula	Tarikh Siap
1	Penanaman pokok dan pengayaan hutan (5,000 anak pokok)	1 Julai 2025	30 Jun 2025
2	3 sesi bengkel latihan komuniti	1 Julai 2025	31 Jun 2025
3	Pemantauan dan semakan	1 Julai 2028	30 Jun 2028
Jumlah Tempoh Projek:		36 bulan	

Tujuan Bahagian Ini

Malaysia Forest Fund (MFF) memerlukan jadual pelaksanaan yang jelas dan boleh dicapai bagi merancang lawatan pemantauan, pemeriksaan pengesahan, pelaporan kemajuan dan penyaluran dana.

Jadual ini juga membuktikan bahawa pemohon memahami tempoh masa sebenar yang diperlukan untuk melaksanakan aktiviti seperti konsultasi komuniti, kerja lapangan mengikut musim dan penyediaan laporan. Ini bagi memastikan projek yang dicadangkan adalah realistik dan boleh dilaksanakan.

Jumlah tempoh pelaksanaan mestilah selaras dengan tarikh Tempoh Pensijilan yang dinyatakan dalam Item 4.

Tip: Tetapkan tarikh yang realistik dan konservatif dengan menyediakan tempoh tambahan (*buffer*) bagi menghadapi kelewatan yang mungkin berlaku, seperti musim hujan, program komuniti atau proses kelulusan.

Perancangan seperti ini menjadikan jadual projek lebih kredibel dan mudah dicapai, di samping mengurangkan risiko semasa pelaksanaan dan pelaporan projek.

7. Record of Consultation

(Provide a summary of the consultations done with stakeholders in preparation for the submission of this concept document, including public comments on indicators and methodologies to be used. Explain how the recommendations from consultations were considered. This should also include records of Free, Prior, and Informed Consent (FPIC) from communities – if applicable.)

Consultation records:

No.	Parties Engaged	Description	Date
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			

8. Disclosures about participation in other REDD PLUS crediting or payment-for performance programs and/or REDD PLUS Project(s) within the proposed area regardless of ownership

9. Project Milestones

PROJECT MILESTONES: (Based on detailed activities*)			
Detailed Activities	Start Date	Completion Date	
TOTAL PROJECT PERIOD:		[] Months/Years	

10. Financial requirement

PROJECT COST:				
Programs/Activities	Detailed breakdown of Cost (RM)			Total (RM)
	Detailed Items	Price per Unit	Quantity	
TOTAL				

7. Record of Consultation

(Provide a summary of the consultations done with stakeholders in preparation for the submission of this concept document, including public comments on indicators and methodologies to be used. Explain how the recommendations from consultations were considered. This should also include records of Free, Prior, and Informed Consent (FPIC) from communities – if applicable.)

Consultation records:

No.	Parties Engaged	Description	Date
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			

8. Disclosures about participation in other REDD PLUS crediting or payment-for performance programs and/or REDD PLUS Project(s) within the proposed area regardless of ownership

9. Project Milestones

PROJECT MILESTONES: (Based on detailed activities*)		
Detailed Activities	Start Date	Completion Date
TOTAL PROJECT PERIOD:	[] Months/Years	

10. Financial requirement

PROJECT COST:				
Programs/Activities	Detailed Breakdown of Cost (RM)			Total (RM)
	Detailed Items	Price per Unit	Quantity	
TOTAL				

Item 10: Keperluan Kewangan

Program/Aktiviti	Perincian Kos (RM)			
	Butiran Perbelanjaan	Harga Seunit (RM)	Kuantiti	Jumlah (RM)
Penanaman Pokok & Pengayaan Hutan (5,000 anak pokok)	1. Anak Pokok 2. Token harian kepada 50 orang pembantu penanaman pokok selama 100 hari	10 50	5000 100	50,000 25,000
3 Sesi Bengkel Latihan Komuniti	1. Sewa dewan dan makan & minum 2. Token kepada jurulatih	1000 1500	3 3	3000 4500
Pemantauan dan Semakan	1. Peralatan Pemantauan 2. Kos Pengangkutan / tahun 3. Elaun harian penyelia RM50/hari	5000 5000 50	5 3 365	25,000 15,000 18,250
Jumlah Kos Projek (RM)				140,750

Tujuan Bahagian Ini

MFF dan pihak penderma perlu mengetahui dengan jelas bagaimana dana akan digunakan. Perincian ini membantu membina keyakinan serta membolehkan MFF memadankan projek anda dengan sumber pembiayaan yang bersesuaian.

Kategori Kos

- Personel – gaji, elaun dan honorarium
- Peralatan – peralatan kerja, kamera perangkap (camera traps), unit GPS
- Bahan – anak pokok, pagar dan papan tanda
- Perjalanan – bahan api, pengangkutan dan elaun kerja lapangan
- Perunding – pemetaan GIS, fi badan pengesah (Verification Body)
- Manfaat Komuniti – latihan dan sokongan mata pencarian
- Pentadbiran – kos operasi pejabat

Ciri-ciri Permohonan yang Berjaya

- Kos yang dicadangkan adalah realistik dan berdasarkan harga pasaran semasa. Dapatkan 2–3 sebut harga jika berkemampuan.
- Semua kos hendaklah berkaitan secara langsung dengan aktiviti yang dinyatakan dalam Item 6.
- Jumlah keseluruhan hendaklah munasabah berdasarkan saiz kawasan dan tempoh projek.

Tip

Sediakan peruntukan kontingensi kecil sebanyak 5–10% bagi menampung kos tidak dijangka. Ambil perhatian bahawa MFF mengenakan fi pengurusan sebanyak 5% sebagai tambahan kepada jumlah kos projek. Bagi permohonan pertama, mulakan dengan bajet yang sederhana dan realistik. Kejayaan pelaksanaan projek adalah lebih penting daripada mengemukakan projek berskala besar dengan bajet yang tinggi.